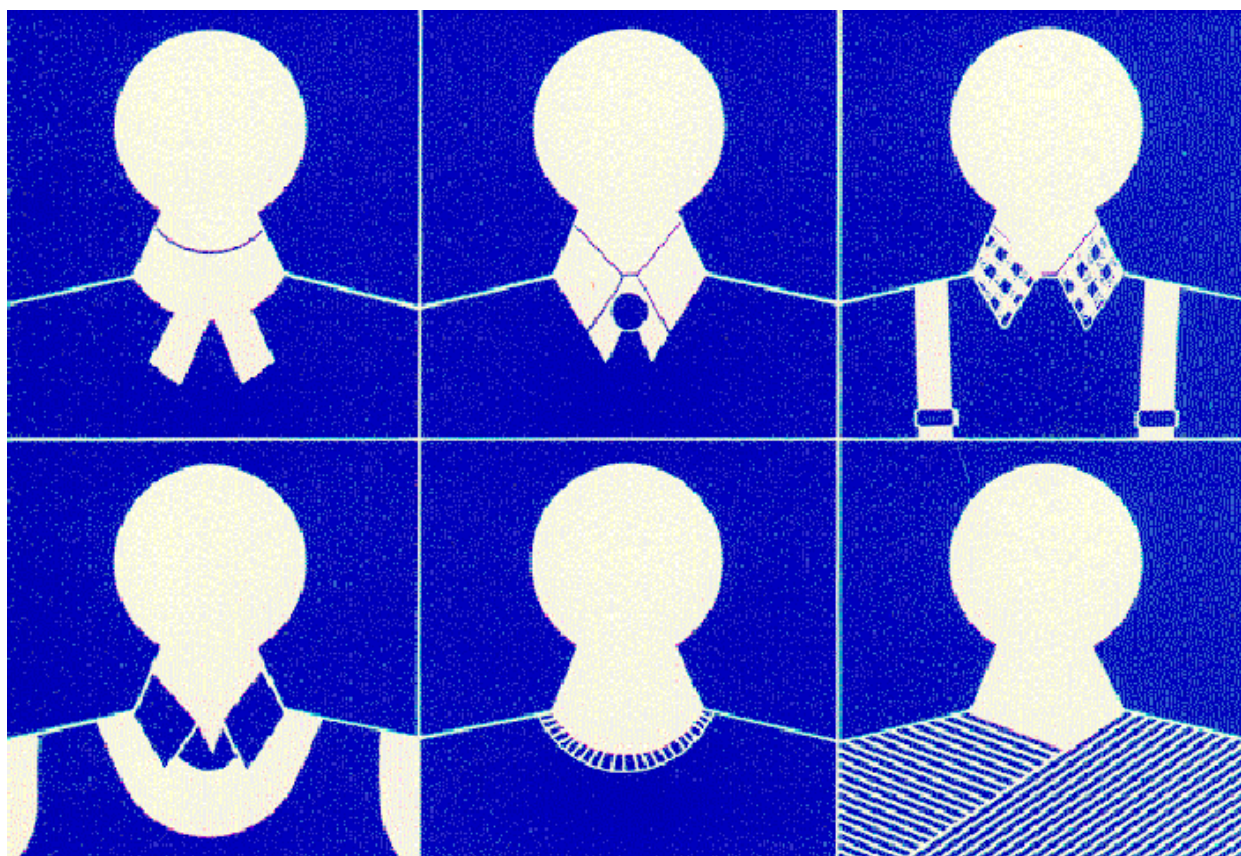

Sosioekonomisen aseman luokitus 1989

Tiedustelut:

Anne Väänänen

puh. (09) 1734 2695

s-posti: luokitukset@tilastokeskus.fi

Alkusanat

Sosioekonomisen aseman luokitus jakaa väestön ryhmiin sosiaalisten ja taloudellisten ominaisuuksien perusteella.

Sosioekonomista asemaa kuvaava luokitus kuuluu Tilastokeskuksen luokitusstandardeihin, joiden pyrkimyksenä on tilastojen käsitteellisen selkeyden ja eri tilastoista saatavien tietojen vertailtavuuden lisääminen. Luokitusstandardien tarkoituksena on palvella tilastojen laatijoita ja käyttäjiä.

Sosioekonomisen aseman luokitus 1989 korvaa vuonna 1982 vahvistetun version.

Tilastokeskuksen ammattiluokitus uudistui 2010. Tästä syystä tuli tarpeelliseksi määritellä uuden ammattiluokituksen (Ammattiluokitus 2010) ammattiryhmille sosioekonomisen aseman ryhmä.

Sosioekonomisen aseman määrittely uuden ammattiluokituksen pohjalta on esitetty luvussa 8.

Sisällys

1 Johdanto.....	3
2 Sosioekonomisen asema käsitteenä.....	4
3 Luokituksen pääperiaatteet ja soveltaminen.....	5
3.1 Ammatissa toimivat.....	5
3.2 Ammatissa toimimattomat.....	6
4 Sosioekonomisen aseman luokitus.....	7
5 Sosioekonomisen aseman luokituksen tasot.....	8
6 Sosioekonomisen aseman määrittäminen.....	9
6.1 Luokittelussa tarvittavat tiedot.....	9
6.2 Tilaston tai tutkimuksen viiteajanjakso.....	9
6.3 Henkilöiden luokittelu.....	10
6.4 Kotitalouksien luokittelu.....	10
6.5 Sosioekonomisen aseman päättely.....	10
7 Sosioekonomisen aseman luokitus määritelmiseen.....	14
8 Ammattiryhmille määritellyt sosioekonomiset ryhmät.....	20
Liite 1 Muutokset sosioekonomisen aseman luokituksessa verrattuna vuoden 1983 luokitukseen.....	32

Johdanto

Tilastokeskuksen sosioekonomista asemaa kuvaava luokitusstandardi julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 1983, jolloin luokituksen pohjana oli ammattiluokitus 1980. Uudistettu sosioekonomisen aseman luokitus 1989 korvaa aikaisemman version.

Luokituksen uudistaminen tuli tarpeelliseksi ammattiluokituksen (Ammattiluokitus 1987. Käsikirjoja 14. Tilastokeskus, 1987) ja toimialaluokituksen (Toimialaluokitus 1988. Käsikirjoja 4. Tilastokeskus, 1987) uudistamisen myötä, koska näitä luokituskriteereitä käytetään ammattiaseman lisäksi henkilön sosioekonomisen aseman määrittelyssä.

Myös Ruotsissa ja Norjassa 1980-luvulla vahvistetut sosioekonomisen aseman luokitusstandardit (Socioekonomisk indelning (SEI). Statistiska centralbyrån. Meddelanden i samordningsfrågor 1982:4. Stockholm 1982. Standard for inndeling efter sosioekonomisk status. Statistisk sentralbyrå. Standarder for norsk statistikk. Oslo 1984.) vaikuttivat osaltaan Suomen uudistustyöhön.

Muutokset vuonna 1982 vahvistettuun sosioekonomisen aseman luokitukseen on kuvattu liitteessä 1.

Sosioekonomisen aseman luokitus noudattelee kansainvälisiä suosituksia.

2 Sosioekonominen asema käsitteenä

Yhteiskunnallista asemaa kuvaavien luokitusten tarkoituksena on jakaa väestö sosiaaliselta ja taloudelliselta asemaltaan suhteellisen homogeenisiin luokkiin.

Sosioekonomisen aseman luokitus on muodostettu ammatti-, ammattiasemasekä toimialaluokituksen tietoja yhdistelemällä. Tavoitteena on ollut muodostaa sellaisia sosioekonomisia ryhmiä, joiden jäsenet elävät yhteiskunnan rakenteellis-toiminnallisissa osajärjestelmissä suurin piirtein samantapaisissa asemissa.

Sosioekonominen asema muodostuu useasta eri luokittelukriteeristä, koska yksittäistä jakoperustetta käytettäessä ei voitaisi ottaa huomioon kaikkia keskeisimpiä henkilön asemaan vaikuttavia tekijöitä. Luokituksessa otetaan huomioon henkilön elämänvaihe (perheenjäsen, opiskelija, ammatissa toimiva, eläkeläinen jne.) sekä ammatti ja ammattiasema (yrittäjä, palkansaaja, yrittäjäperheenjäsen) ammatissa toimivien osalta. Lisäksi luokitusta täydennetään ammatin ja työn luonnetta kuvaavilla jaoilla (toimihenkilö- ja työn-

tekijäjako). Jakoperusteena käytetään osittain myös toimialaa ja palkansaajien määrää.

Sosioekonomista asemaa kuvaavia luokituksia käytetään mm. hyvinvointianalyseissä selvitettäessä eri yhteiskuntaryhmien elinolosuhteita ja niiden muutoksia. Tällaiset luokitukset palvelevat myös niitä tutkijoita, jotka tarvitsevat sosiaalisen ympäristön yleisindikaattoreita. Sosioekonomista asemaa kuvaavia luokituksia sovelletaan yleisesti myös mm. väestötilastoissa, työvoimatutkimuksissa, tulonjakotilastoissa ja kotitaloustiedusteluissa. Eri tilastojen tarkastelukulmat poikkeavat usein suurestikin toisistaan. Siksi onkin luonnollista, että luokitusta, joka jakaa väestön sosiaalista rakennetta kuvaaviin luokkiin lähinnä ammatin ja ammatissa toimivuuden perusteella, ei aina voida noudattaa kaikilta osin täysin yhdenmukaisesti. Soveltamistarkkuuteen voivat vaikuttaa myös tietojensaanti-mahdollisuudet, tietojenkeruumenetelmät (otos/kokonaistutkimus), erilaiset kansainväliset suositukset ja tarkoituksenmukaisuuskysymykset.

3 Luokituksen pääperiaatteet ja soveltaminen

3.1 Ammatissa toimivat

Ammatissa toimivien eli työvoimaan kuuluvien ryhmittely sosioekonomisen aseman mukaan perustuu henkilön omaan taloudelliseen toimintaan ja siihen liittyviin ominaisuuksiin. Pääasiallisin tieto sosioekonomisen aseman määrittämiseksi on ammatti. Muita tietoja ammatissa toimivien/työvoimaan kuuluvien sosioekonomisen aseman määrittämiseksi ovat ammattiasema, toimiala sekä yrityksen palkansaajien määrä.

Yrittäjien sosioekonominen ryhmä määräytyy ensisijaisesti sen mukaan, onko yrittäjä maa-, metsä- tai kalatalouden harjoittaja vai ei. Toisena määrittelykriteerinä on se, onko yrittäjällä palkattua työvoimaa vai ei. Maatalousyrittäjien sosioekonomisen aseman kuvausta voidaan tarvittaessa tarkentaa esim. tuotantosuuntaa ja/tai peltoalaa koskevilla alajaotteluilla. Uutena ryhmänä luokitukseen on otettu vapaiden ammattien harjoittajat, joilla tarkoitetaan sellaisia tieteellistä, taiteellista tai muulla tavoin luovaa työtä tekeviä ammatinharjoittajia, jotka eivät ole kenenkään työnantajan palveluksessa, mutta joilla ei myöskään itsellä ole palkattua työvoimaa. Esimerkkeinä voidaan mainita yksityiset lääkärit, arkkitehdit, kirjailijat, kuvataiteilijat, toimittajat, näyttelijät jne.

Ylemmät toimihenkilöt luokitellaan neljään luokkaan; johtotehtävissä toimiviin, suunnittelu- ja tutkimustehtävissä toimiviin, opetustehtävissä toimiviin sekä muihin ylempiin toimihenkilöihin. Sellaisia yleisiä toimihenkilöitä varten, joita ei voida lukea mihinkään edellä mainituista ryhmistä, on lisäksi

erittelemättömien ylempien toimihenkilöiden ryhmä.

Alemmista toimihenkilöistä esimies-tehtävissä toimivat on eroteltu omaksi luokaksi. Samoin toimisto- tai myyntitehtävissä toimivat on eroteltu muista, sillä näillä aloilla tehtävien osittaminen on jo pitkälti toteutettu. Edelleen toimisto- ja myyntitehtäviä hoitavista on eroteltu omaksi luokaksi ne, joiden työnkuva on lähellä työntekijöiden työnkuvaa (eli jossain määrin toimihenkilö-työntekijä-ajan yli liukuneet toimihenkilöryhmät). Tähän luokkaan kuuluvien työ on mekaanista, vaihetyönomaista eikä tehtävien suorittaminen edellytä päätöksentekoa tai kokonaisuuden hallintaa. Luokka '44 Muut alemmat toimihenkilöt' koostuu hyvin erilaisista ammattiluokista.

Työntekijät luokitellaan neljään luokkaan: maataloustyöntekijät, teollisuustyöntekijät, muut tuotantotyöntekijät sekä jakelu- ja palvelutyöntekijät. Teollisuustyöntekijöihin luokitellaan tuotantoprosessin valmistusammateissa työskentelevät, kun työnantaja on toimialaltaan teollisuuden tai rakennustoiminnan harjoittaja (TOL 2008: B, C, D, E, F), kun taas muut tuotantotyöntekijät avustavat tuotantoprosessia työssään. Luokittelussa käytetään ammatin lisäksi hyväksi myös työnantajan toimialaa.

Työttömien sosioekonominen asema riippuu työttömyysajan pituudesta. Henkilöt, joiden työttömyys on jatkunut vähintään kuusi kuukautta, luokitellaan luokkaan '81 Pitkäaikaistyöttömät', kun taas ne työttömät, joiden työttömyys on kestänyt alle kuusi kuukautta, mutta jotka ovat olleet aiemmin työssä,

luokitellaan työttömyyttä edeltäneen ammatin ja työpaikan mukaan. Ne työttömät, jotka eivät ole vielä työssä olleenaan, luokitellaan luokkaan '82 Muualla luokittelemattomat'.

3.2 Ammatissa toimimattomat

Lähtökohtana ammatissa toimimattoman tai työvoimaan kuulumattoman väestön luokittelussa pidetään pääasiallisen toiminnan luokitusta (Pääasiallisen toiminnan ja toimeentulolähteen luokitukset. Käsikirjoja 11. Tilastokeskus, 1980.). Siten 0-14-vuotiaat luokitellaan sosioekonomiselta asemaltaan päämiehen mukaan. Päämiehellä tai viitehenkilöllä tarkoitetaan henkilöä, joka pääasiallisesti vastaa ko. yksikön toimeentulosta. Luokittelu tapahtuu ensisijaisesti kotitalouden, toissijaisesti perheen taloudellisesti vastuullisen henkilön mukaan.

Opiskelijat muodostavat oman luokan riippumatta siitä ovatko he vanhemmistaan taloudellisesti riippuvaisia. Opiskelijoihin ei kuitenkaan lueta peruskou-

lua käyviä kuten esim. pääasiallisen toiminnan luokituksessa.

Eläkeläiset luokitellaan taloudellisesti aktiivin vaiheen perusteella soveltaen luokituksen karkeaa tasoa.

Pitkäaikaistyöttömiin luetaan ne henkilöt, joiden työttömyys on jatkunut yhtämittaisesti vähintään kuuden kuukauden ajan.

Pääasialliselta toiminnaltaan kotitaloustyötä tekevät ja alle 15-vuotiaat voidaan luokitella joko kotitalouden päämiehen tai perheen päämiehen mukaan.

Sosioekonomisen aseman luokitusta voidaan käyttää kuvaamaan myös henkilöryhmiä esim. kotitalouksia tai perheitä, jolloin luokittelu tapahtuu päämiehen ominaisuuksien mukaan.

Lisäksi on muodostettu luokka '99 Sosioekonominen asema tuntematon' niille, joista ei ole riittävästi tietoja sosioekonomisen aseman määrittelemiseksi.

4 Sosioekonomisen aseman luokitus

1 Yrittäjät

- 11 Maataloustyönantajat
- 12 Maatalouden yksinäisyrittäjät
- 21 Pientyönantajat
- 22 Muut työnantajat
- 23 Yksinäisyrittäjät
- 24 Vapaiden ammattien harjoittajat
- 29 Yrittäjät, erittelemätön

3 Ylemmät toimihenkilöt

- 31 Johtotehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt
- 32 Suunnittelu- ja tutkimustehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt
- 33 Opetustehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt
- 34 Muut ylemmät toimihenkilöt
- 39 Ylemmät toimihenkilöt, erittelemätön

4 Alemmat toimihenkilöt

- 41 Työnjohtotehtävissä toimivat alemmat toimihenkilöt
- 42 Itsenäistä toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt
- 43 Epäitsenäistä toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt
- 44 Muut alemmat toimihenkilöt
- 49 Alemmat toimihenkilöt, erittelemätön

5 Työntekijät

- 51 Maataloustyöntekijät
- 52 Teollisuustyöntekijät
- 53 Muut tuotantotyöntekijät
- 54 Jakelu- ja palvelutyöntekijät
- 59 Työntekijät, erittelemätön

6 Opiskelijat

- 60 Opiskelijat ja koululaiset (ei peruskoulu)

7 Eläkeläiset

- 71 Eläkkeellä olevat yrittäjät
- 72 Eläkkeellä olevat ylemmät toimihenkilöt
- 73 Eläkkeellä olevat alemmat toimihenkilöt
- 74 Eläkkeellä olevat työntekijät
- 79 Muut eläkeläiset

8 Muut

- 81 Pitkäaikaistyöttömät
- 82 Muualla luokittelemattomat
- 99 Sosioekonominen asema tuntematon

5 Sosioekonomisen aseman luokituksen tasot

Sosioekonomisen aseman luokitusta voidaan käyttää usealla tarkkuudeltaan vaihtoehtoisella tasolla. Seuraavassa esitetään kolme vaihtoehtoista tasoa.

Tason valintaan vaikuttavia seikkoja ovat mm. tutkimuksen luonne (kokonais- vai otostutkimus), otoksen koko, tietosisällön laajuus ja muiden muuttujien lukumäärä.

Taso A - on luokitusstandardi tarkimmalla tasolla. Luokituksen muodostaminen edellyttää seuraavia tietoja: pääasiallinen toiminta, ammattiasema, yrittäjien palkansaajien lukumäärä, ammatti, toimiala ja työttömien työttömyyden kesto. Lisäksi kotitaloustyötä tekevien ja alle 15-vuotiaiden lasten luokitteliseksi tarvitaan (kotitalouden tai perheen) päämiehestä vastaavat tiedot. Tasoa A suositellaan käytettäväksi kokonaistutkimuksissa, kuten väestölaskennoissa ja suurissa otostutkimuksissa.

Taso B - luokituksen tasolla B yrittäjät on jaettu vain kahteen ryhmään, maatalousyrittäjiin ja muihin yrittäjiin. Lisäksi työttömät, joilla ei ole aikaisempaa työkokemusta, on yhdistetty muualla luokittelemattomien ryhmään. Luokituksen muodostamiseen tarvitaan muuten samat tiedot kuin tasolla A lukuun ottamatta tietoa yrittäjien palkansaajien lukumäärästä. Tasoa B voidaan käyttää suurehkoissa otostutkimuksissa.

Taso C - karkein sosioekonomisen aseman luokituksen taso. Sen muodostaminen edellyttää tason B tiedot lukuun ottamatta toimialaa ja eläkeläisten ammattia. Tasoa C voidaan käyttää

pienissä otostutkimuksissa ja sellaisissa tutkimuksissa, joissa sosioekonomista asemaa taulukoidaan ristiin moniluokkaisten muuttujien kanssa. Tällaisia tutkimuksia ovat esim. työolo- ja kulttuuriharrastustutkimukset.

Tasoa B ja C voidaan vaihtoehtoisesti käyttää myös siten, että pitkäaikaistyöttömät sijoitetaan entisen ammatin ja toimialan mukaan yrittäjien, toimihenkilöiden tai työntekijöiden luokkiin. Työttömistä luokkaan 'Muut' jäävät tällöin vain ne, joilla ei ole aikaisempaa työkokemusta. Tasojen B ja C käyttö ei edellytä tällöin tietoa työttömyyden kestosta.

Vastaavasti voidaan eläkeläiset ryhmittellä entisen ammatin mukaan yrittäjiin, ylempiin ja alempiin toimihenkilöihin tai työntekijöihin, mikäli eläkeläisten entinen ammatti ja ammattiasema, on tiedossa. Jos näin menetellään, tulisi asia ilmaista selvästi tilastojulkaisussa tai tutkimuksessa.

Mikäli on tarpeen käyttää vielä karkeampaa tasoa (ryhmittelyä), voidaan käyttää ammattiasemaluokituksen pääluokkia:

- * yrittäjät
- * palkansaajat
- * muut (ammattissa toimimattomat).

6 Sosioekonomisen aseman määrittäminen

Sosioekonomisen aseman luokitus on ensisijaisesti tarkoitettu henkilöiden luokitteluun sosioekonomisiin ryhmiin. Sitä voidaan kuitenkin soveltaa myös kotitalouksiin (tai perheisiin), jolloin tarvitaan joitakin lisäsääntöjä.

6.1 Luokittelussa tarvittavat tiedot

Sosioekonomista asemaa ei voi suoraan kysyä henkilöltä lomakkeella tai haastattelussa, koska ihmiset kokevat usein oman yhteiskunnallisen asemansa eritavalla. Jotta tilastot saataisiin vertailukelpoisiksi, on tieto pääteltävä muista tiedoista. Sosioekonomisen aseman tarkimman tason määrittelyssä tarvitaan seuraavat tiedot henkilöstä:

1. pääasiallinen toiminta

- työllinen
- työtön; lisäksi työttömyyden kesto ja entinen ammatti
- 0-14-vuotiaiden lasten osalta tarvitaan myös isän/äidin ammatti
- opiskelija (opiskelee keski- tai korkeasteen oppilaitoksessa)
- kotitaloustyötä tekevä; lisäksi puolisson ammatti
- eläkeläinen tai työkyvytön; lisäksi entinen ammatti ja ammattiasema
- muu

2. ammattiasema

- yrittäjät; lisäksi palkansaajien lukumäärä
- palkansaaja

- yrittäjäperheenjäsen

3. ammatti (5-numerotasolla - Ammattiluokitus 2010. Käsikirjoja 14. Tilastokeskus, 2011).

4. toimiala (pääryhmätasolla - Toimialaluokitus 2008. Käsikirjoja 4. Tilastokeskus, 2008).

6.2 Tilaston tai tutkimuksen viiteajanjakso

Henkilöpohjaisissa tilastoissa ja tutkimuksissa käytetään viiteajanjaksona useimmiten joko vuotta (edelliset 12 kuukautta tai kalenterivuosi) tai viikkoa. Näin suositellaan meneteltävän myös selvitettäessä henkilön pääasiallista toimintaa.

Määriteltäessä henkilön sosioekonomista asemaa tulisi käyttää suhteellisen pitkää viiteajanjaksoa - mieluummin vuotta - jotta henkilön yhteiskunnallisessa asemassa viime aikoina mahdollisesti tapahtuneet muutokset eivät vaikuttaisi 'virheellisesti' hänen sosioekonomiseen määrittelyynsä. Lyhytaikaisen sairauden tai esim. virkavapauden ei katsota vaikuttavan henkilön sosioekonomiseen asemaan. Toisaalta esim. työttömäksi jääneen kirvesmiehen yhteiskunnallinen asema (=työntekijä) ei muutu viikossa tai kahdessa niin paljon, että hänet voitaisiin sijoittaa luokkaan "pitkäaikaistyöttömät". Vastavasti työttömäksi jääneen lehtorin (=ylempi toimihenkilö) yhteiskunnallinen asema ei muutu välittömästi, vaan hän säilyttää pitkähkön ajan entisen ammattinsa mukaisen aseman.

Vastaavanlaisia muitakin muutoksia voi tapahtua: henkilö vaihtaa ammattia, ammattiasemaa (palkansaajasta yrittäjäksi tai päinvastoin) tai työpaikkaa (jolloin usein toimiala saattaa vaihtua, vaikka ammatti pysyisi entisenä). Henkilö voi myös viiteajanjakson puitteissa siirtyä koulusta työelämään tai jäädä pois työelämästä eläkkeelle. Nämä ovat kaikki esimerkkejä muutoksista, jotka vaikuttavat henkilöiden yhteiskunnalliseen asemaan. Henkilön sosioekonomisen aseman määrittelyssä tulisi kuitenkin pyrkiä soveltamaan - mikäli se on mahdollista - pidempää viiteajanjaksoa kuin viikkoa tai kuukautta.

6.3 Henkilöiden luokittelu

Ammatissa toimivat henkilöt luokitellaan sosioekonomisiin ryhmiin ammattiluokituksen pohjalta. Tilastokeskuksen ammattiluokituksen tarkimman tason ryhmille (4- tai 5-numerotaso) on etukäteen määritely sosioekonominen ryhmä, johon kyseisen ammattiryhmän ammattinimikkeet luetaan (Ks. luku 8). Joissakin tapauksissa sosioekonominen ryhmä on mahdollista valita täysin yksiselitteisesti eli kyseisellä ammattiryhmällä on vain yksi vaihtoehto. Esimerkiksi valtion keskushallinnon johtajat (ammattiryhmä 11121) luetaan aina sosioekonomiseen ryhmään 31 eli johdotehtävissä toimiviin ylempiin toimihenkilöihin. Useimmissa tapauksissa on kuitenkin kaksi tai useampia vaihtoehtoja riippuen mm. siitä, onko henkilö yrittäjä vai palkansaaja.

6.4 Kotitalouksien luokittelu

Yksittäisten henkilöiden lisäksi sosioekonominen asema voidaan määritellä myös kotitalouksille. Näin menetellään esim. Tilastokeskuksen tulonjakotilastossa, kotitaloustiedustelussa ja väestö-

laskennassa. Kaikkien saman kotitalouden jäsenten oletetaan kuuluvan samaan sosioekonomiseen ryhmään. Kotitalouden sosioekonominen asema määräytyy kuitenkin yhden henkilön, viitehenkilön tai päämiehen sosioekonomisen aseman mukaisesti. Lähtökohdana on, että kullekin kotitalouden (ammattissa toimivalle) henkilölle on ensin määritetty sosioekonominen asema.

Viitehenkilöksi valitaan henkilö, joka parhaiten edustaa kotitalouden asemaa yhteiskunnan työnjaossa. Hänen katsotaan lähinnä vastaavan talouden yhteiseen kulutukseen tulevista hyödykkeistä, esim. asunnon hankinnasta ja ylläpidosta. Hän ei välttämättä ole talouden suurituloisin henkilö, sillä jäsenten suhteellinen panos yhteisistä kustannuksista vaihtelee. Viitehenkilön valinnassa tarvitaan tietoja kotitalouden (tai perheen) jäsenten sukulaisuussuhteista ja iästä sekä näiden taloudellisesta toiminnasta.

6.5 Sosioekonomisen aseman päättely

Seuraavassa käydään läpi niitä kysymyksiä, joihin sosioekonomisen ryhmän määrittämiseksi joudutaan vastaamaan.

Onko henkilö ammatissa toimiva vai ei?

Sosioekonomisen aseman luokitus ryhmittelee sekä ammatissa toimivat että ammatissa toimimattomat henkilöt. Ammattiluokitus luokittelee vain ammatissa toimivia. Ensin on siis määriteltävä, kumpaan ryhmään henkilö kuuluu. Ammatissa toimivaan väestöön/työvoimaan luetaan se 15 vuotta täyttänyt väestön osa, joka osallistuu

ansiotyöhön tai sitä vailla ollessaan etsii ansiotyötä ja on siihen käytettävissä. Ansiotyötä on kaikki tuotannollinen toiminta, jota henkilö suorittaa saadakseen siitä tuloa palkkana, palkkiona, yrittäjätulona tai luontaisetuna. Ammattissa toimivaan väestöön/työvoimaan kuuluvat sekä työlliset että ne työttömät, joiden työttömyys ei ole yhtäjaksoisesti kestänyt vähintään kuutta kuukautta. Tällaiset työttömät luokitellaan aikaisemman ammatin mukaan.

Onko henkilö yrittäjä?

Yrittäjä on henkilö, joka omistamiaan tuotantopanoksia (aineellinen tai henkinen pääoma, työvälineet, raaka-aineet) hyväksikäyttäen harjoittaa taloudellista toimintaa omaan laskuun ja omalla vastuulla.

Onko henkilö maatalousyrittäjä?

Jos henkilö on ammattiasemaltaan yrittäjä, selvitetään, onko hän maatalousyrittäjä. Maatalousyrittäjiä ovat kaikki pääryhmän '6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.' ammattiryhmiin sisältyvät yrittäjät. Kaikkien muiden ammattiluokituksen pääryhmien yrittäjät luetaan muihin yrittäjiin.

Omistaako henkilö vähintään puolet osakeyhtiön osakkeista?

Yrittäjäksi luetaan myös sellainen osakeyhtiömuotoisen yrityksen palkansaaja, joka yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa omistaa vähintään puolet kyseisen yhtiön osakekannasta.

Onko henkilö yksinäisyrittäjä?

Yksinäisyrittäjiä ovat sellaiset yrittäjät, joilla ei ole palveluksessaan palkattua työvoimaa.

Onko henkilö vapaan ammatin harjoittaja?

Jos henkilö on yksinäisyrittäjä harjoittaen ns. vapaata ammattia, hänet luetaan vapaiden ammattien harjoittajiin (24). Vapaiden ammattien harjoittajiin luetaan yleensä akateemisen koulutuksen saaneet ylempiin toimihenkilöihin rinnastettavissa tieteellisissä, taiteellisissa tai muutoin luovissa ammattiryhmissä olevat yrittäjät, esim. lääkärit, asianajajat, insinöörit, toimittajat, kirjailijat, kuvataiteilijat, näyttelijät jne. Tähän ryhmään luetaan vain sellaiset yrittäjät, joilla ei ole palkattua työvoimaa. Silloin kun mainituilla ammattiryhmillä on palkattua työvoimaa, heidät luetaan ryhmiin 21- 22.

Onko yrittäjällä palkattua työvoimaa vai ei?

Mikäli henkilö on maatalousyrittäjä ja hänen palveluksessaan on myös palkattua työvoimaa, hänet sekä häntä avustavat perheenjäsenet luetaan maataloustyönantajiin (11). Muuna kuin maatalousyrittäjänä toimivat työnantajat jaetaan lisäksi palkatun työvoiman lukumäärän mukaan pientyönantajiin ja muihin yrittäjiin. Pientyönantajia (21) ovat ne yrittäjät, joilla on palveluksessaan alle viisi työntekijää. Muita (22) työnantajia ovat ne yrittäjät, joilla on palveluksessaan vähintään viisi palkattua työntekijää.

Onko palkansaaja toimihenkilö vai työntekijä?

Palkansaajat jaetaan edelleen toimihenkilöihin ja työntekijöihin. Periaatteessa rajana työntekijöihin on, että toimihenkilöt käsittelevät työssään symboleja: lähinnä rahaa, informaatiota tai tietovälineitä tai työn kohteena on ihminen. Raja toimihenkilöiden ja

työntekijöiden välillä on hämärtyntä mm. uuden tekniikan käyttöönoton myötä. Niin tehtaassa kuin toimistossakin työ saattaa olla pääasiassa tietokonepäänteen äärellä istumista, olipa sitten kysymyksessä tavaran tuotanto tai vaikkapa palkanlaskenta. Raja on kuitenkin haluttu säilyttää ja kriteereinä on käytetty useita tekijöitä. Niinpä ns. henkinen työ, joka tapahtuu usein toimistossa, koulussa, sairaalassa jne. katsotaan toimihenkilötyöksi, kun taas tehtaassa tapahtuva ruumiillinen työ, tavarantuotanto, tavaroiden ja ihmisten kuljetus sekä fyysisiä suorituksia vaativat suojele- ja vartiointitehtävät katsotaan työntekijätyöksi. Jako on haluttu säilyttää jo pelkästään vertailujen jatkuvuuden mahdollistamiseksi.

Onko toimihenkilö ylempi vai alempi toimihenkilö?

Mikäli henkilö on luokiteltu toimihenkilöksi, on edelleen ratkaistava, tulisiko hänet lukea ylempiin vai alempiin toimihenkilöihin. Ylempiin toimihenkilöihin luetaan kaikki julkisen hallinnon, yritysten tai järjestöjen johtotehtävissä toimivat, kaikki suunnittelu-, tutkimus- ja esittelytehtävissä toimivat, opetus-tehtävissä toimivat sekä muut yleensä ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet toimihenkilöt. Alempiin toimihenkilöihin luetaan työnjohtotehtävissä sekä toimisto-, myynti-, hoito- tms. tehtävissä toimivat toimihenkilöt.

Millä toimialalla työntekijä työskentelee?

Työntekijät jaetaan edelleen neljään ryhmään sen mukaan, millä toimialalla he työskentelevät. Toimialojen 'A Maatalous, metsätalous ja kalatalous' työntekijät luetaan maataloustyöntekijöihin, toimialojen B (Kaivostoiminta ja lou-

hintaa), C (Teollisuus), D (Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäädytysliiketoiminta) E (Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito) ja F (Rakentaminen) työntekijät taas ovat joko teollisuustyöntekijöitä (52) tai muita tuotantotyöntekijöitä (53). Siinä tapauksessa, että he työskentelevät teollisuuden pakkaus-, varastointi-, kuljetus-, ahtaus- yms. tehtävissä heidät luetaan muiden tuotantotyöntekijöiden ryhmään. Muihin tuotantotyöntekijöihin luetaan lisäksi toimialasta riippumatta sekatyöntekijät, kokit, keittäjät ja kylmäköt sekä keittiöapulaiset. Silloin kun pakkaus-, varastointi-, kuljetus-, ahtaus- yms. tehtävissä toimivat työskentelevät muilla toimialoilla kuin B, C, D, E ja F he ovat kuitenkin jakelu- ja palvelutyöntekijöitä (54). Lisäksi työntekijöille, joiden toimialaa ei tiedetä, on varattu oma ryhmä (59).

Jos henkilö ei ole ansiotyössä:

Onko henkilö opiskelija?

Opiskelijoihin (60) luetaan kaikki 15 vuotta täyttäneet opiskelijat ja koululaiset - ei kuitenkaan peruskoululaisia.

Onko henkilö eläkeläinen?

Eläkeläiset luokitellaan edelleen alaryhmään aikaisemman ammatin sosio-ekonomisen ryhmän mukaan.

Onko henkilö ollut pitkäaikaisesti työttömänä?

Pitkäaikaistyöttömät erotellaan omaksi ryhmäkseen. Rajana on vähintään kuuden kuukauden työttömyys. Vähemmän kuin kuusi kuukautta työttömänä olleet luokitellaan aikaisemman ammattinsa mukaan ammatissa toimiviin. Sellaiset työttömät, jotka eivät vielä ole olleet

lainkaan työssä, luokitellaan ryhmään '82 Muualla luokittelemattomat'.

Onko henkilö suorittamassa asevelvollisuuttaan (varusmies), perheenjäsen tai muu luokituksessa mainitsemaan?

Ammatissa toimimattomien luokittelu tapahtuu ensisijassa sen toiminnan mukaan, johon on käytetty eniten aikaa. Jos henkilö on suorittamassa asevelvollisuuttaan tai siviilipalvelustaan, perheenjäsen ilman omaa ammattia, omaisuustuloilla tai säästöillä elävä tai lai-

tosvanki, hänet sijoitetaan ryhmään '82 Muualla luokittelemattomat'.

Onko henkilön sosioekonominen asema tuntematon?

Mikäli henkilölle ei pystytä määrittämään sosioekonomista ryhmää, hänet voidaan sijoittaa ryhmään '99 Sosioekonominen asema tuntematon'.

7 Sosioekonomisen aseman luokitus määritelmineen

1 Yrittäjät

Yrittäjiin luetaan ne henkilöt, jotka hoitavat omaa yritystään, viljelevät omistamaansa tai vuokraamaansa maatilaa tai ovat vapaan ammatin harjoittajia.

Yrittäjät voivat olla joko yksinäisyrittäjiä tai työnantajia, joilla on yksi tai useampi palkattu työntekijä. Yrittäjän kotitalouteen kuuluvat, ilman palkkaa yrittäjää tämän ammatissa avustavat henkilöt, rinnastetaan sosioekonomiselta asemaltaan varsinaiseen yrittäjään.

Yrittäjiin rinnastetaan sellaisissa pienissä osakeyhtiömuotoisissa yrityksissä työskentelevät omistajayrittäjät, joissa kyseinen yrittäjä yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa omistaa yli puolet osakepääomasta.

Maatalousyrittäjiin luetaan pääryhmään '6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.' (Ammattiluokitus 2010) sisältyvät yrittäjät.

Jos yrittäjä harjoittaa muuta yritystoimintaa kuin maa-, metsä- ja kalataloutta, hänet sekä häntä avustavat samaan kotitalouteen kuuluvat luetaan muihin yrittäjiin. Yrittäjät luokitellaan heidän palveluksessaan olevien työntekijöiden lukumäärän mukaan.

11 Maataloustyönantajat

Jos maa-, metsä- tai kalataloutta harjoittava yrittäjä toimii työnantajana, hänet sekä häntä avustavat samaan kotitalouteen kuuluvat luetaan maataloustyönantajiin.

12 Maatalouden yksinäisyrittäjät

Jos maa-, metsä- tai kalataloutta harjoittavalla yrittäjällä ei ole palkattua työvoimaa, hänet sekä häntä avustavat samaan kotitalouteen kuuluvat luetaan maatalouden yksinäisyrittäjiin.

Maatalousyrittäjät luetaan joko luokkaan 11 tai 12 riippuen siitä, onko yrittäjällä palveluksessaan palkattua työvoimaa vai ei.

21 Pientyönantajat

Jos yrityksen palveluksessa on joko koko- tai osapäivätoimisina alle viisi henkilöä, työnantaja luetaan tähän alaluokkaan samoin kuin häntä avustavat samaan kotitalouteen kuuluvat henkilöt.

22 Muut työnantajat

Jos yrityksen palveluksessa on joko koko- tai osapäivätoimisina viisi tai useampia henkilöitä, työnantaja luetaan tähän alaluokkaan samoin kuin häntä avustavat samaan kotitalouteen kuuluvat henkilöt.

23 Yksinäisyrittäjät

Jos henkilö hoitaa omaa yritystään ilman palkattua työvoimaa, hänet sekä häntä avustavat samaan kotitalouteen kuuluvat luetaan yksinäisyrittäjiin.

24 Vapaiden ammattien harjoittajat

Jos henkilö harjoittaa itsenäistä, vapaata ammattia olematta palkansaaja, hänet sekä häntä avustavat samaan kotitalouteen kuuluvat luetaan vapaiden ammattien harjoittajiin. Vapaiden ammattien harjoittajiin luetaan yleensä aka-

teemisen koulutuksen saaneet pääasias-
sa ylempiin toimihenkilöihin rinnastet-
tavien ammattiryhmien yrittäjät, esim.
yksityiset lääkärit, arkkitehdit ja asian-
ajajat, konsulttitehtävissä toimivat insi-
nöörit. Lisäksi vapaiden ammattien
harjoittajiksi luetaan taiteellisissa am-
mattiryhmissä toimivat, esim. kirjaili-
jat, freelance -toimittajat ja -näyttelijät
jne., joilla ei ole palkattua työvoimaa.

29 Yrittäjät, erittelemätön

Henkilöt, jotka hoitavat omaa yritys-
tään, mutta joita ei voida puuttuvien
tms. syistä johtuen lukea muihin ryh-
miin, luetaan erittelemättömiin yrittä-
jiin.

3 Ylemmät toimihenkilöt

Ylemmät toimihenkilöt ovat palkansaa-
jia, jotka tehtävissään soveltavat laajas-
ti teoreettista tietoa. He toimivat
päättökentekijöinä, osallistuvat päätök-
sentekoon tai toimivat sitä sivuavissa
erikoistuneissa ohjaus-, valvonta-, ke-
hittäjä- ja palvelutehtävissä. Tehtävillä
on ominaista suhteellisen suuri itsenäi-
syys ja vastuullisuus. Johtamistehtävät
voivat olla osa toimenkuvaa niissäkin
tapauksissa, joissa ne eivät muodosta
ammatin ensisijaista elementtiä. Ylem-
piin toimihenkilöihin luokitellaan myös
sellaiset yhteiskunnallisia tai liike-
elämän palveluksia tuottavissa amma-
teissa toimivat, joiden tehtävissä kes-
kimääräisenä vaatimuksena on korkean
asteen erikoistunut koulutus (esim. us-
konnollinen, lainopillinen, terveyden-
huolto-, taide-, kulttuuri- ym. työ).

Rajana alempiin toimihenkilöihin on
ylemman toimihenkilön sijainti päätök-
senteko-organisaation ylempällä tasol-
la ja vaadittava laaja teoreettinen tie-
tomäärä.

31 Johtotehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt

Luokkaan kuuluvat julkisen hallinnon,
liiketoimintayritysten, tuotantolaitosten, järjes-
töjen ja vastaavien suurten organisaati-
oiden johtajat ja yksiköiden päälliköt,
muut johtavat hallintovirkamiehet ja
näihin rinnastettavat toimihenkilöt yk-
sityisellä sektorilla, joiden tehtävien
keskeisenä osana on päätöstenteko ja
yksiköiden tai toiminnan johtaminen.

32 Suunnittelu- ja tutkimustehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt

Luokkaan kuuluvat johtotehtävissä
toimivien 'lähellä' työskentelevät toi-
mihenkilöt, jotka tuottavat palveluksia
päättökentekoa varten, osallistuvat pää-
ttökentekoon tai palvelevat organisaati-
on valvontaa, ohjausta ja kehittämistä.
Tehtäviin saattaa sisältyä työyksikön
ja/tai alaisten johtaminen, mutta johta-
mistehtävät eivät ole keskeinen toi-
menkuvan osa. Luokkaan kuuluvat
työskentelevät suurissa organisaatioissa
usein johdon välittömässä alaisuudessa
tai keskijohdon tasolla.

33 Opetustehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt

Luokkaan kuuluvat opettajat ja sellai-
nen opetushenkilöstö, joilta yleensä
edellytetään korkean asteen koulutuk-
sella saavutettavaa pätevyyttä. Luok-
kaan sisältyvät myös oppilaitosten reh-
torit ja johtajat riippumatta siitä, toimi-
vatko he myös opetustehtävissä.

34 Muut ylemmät toimihenkilöt

Luokkaan kuuluvat erilaiset, yhteis-
kunnalle, yritystoiminnalle ja yksityi-
sille henkilöille palveluksia tuottavat

toimihenkilöt, joiden ammateissa on keskeistä erikoistuneen ja korkea-asteisen teoreettisen tietoaiksen soveltaminen, mutta joita ei ole voitu luokitella edellisiin ryhmiin. Toimenkuvulle on ominaista sen jakamattomuus, ts. tehtävistä voidaan irrottaa muiden suoritettaviksi vain mekaanisia ja/tai rutiininomaisia osia. Taiteen, kulttuurin ja viihteen luovissa tai esiintyvissä ammateissa työskentelevät sisällytetään tähän luokkaan.

39 Ylemmät toimihenkilöt, erittelemätön

Luokkaan kuuluvat ne ylemmät toimihenkilöt, joita ei voida lukea muihin ylempien toimihenkilöiden luokkiin.

4 Alemmat toimihenkilöt

Alemmat toimihenkilöt ovat palkansaa- jia, jotka suorittavat tavanomaista toimisto- tai myyntityötä tai toimivat ammateissa, jotka ovat kehittyneet tavanomaisen toimisto- ja myyntityön pohjalta korvaten sen. Tehtävissä on keskeistä symbolien käsittely käsin tai manuaalisia työvaiheita korvaavilla koneilla ja laitteilla.

Alempiin toimihenkilöihin kuuluvat edelleen myös työnjohtajina tuotantolaitoksissa tms. työskentelevät tai vastaavissa toimihenkilöiden esimiestehtävissä toimivat.

Pääloukkaan kuuluvat myös sellaisissa hoito-, huolto- ja turvallisuuspalveluja tuottavissa ammateissa toimivat, joiden tehtävänä on huolehtia ihmisestä tai käsitellä häntä koskevaa tai muuta informaatiota. Toimenkuvulle on ominaista suoritusvastuu mutta ei vastuu itse toiminnasta.

Raja ylempiin toimihenkilöihin on se, että alemmat toimihenkilöt sijoittuvat organisaation suoritusasolle ja tehtävissä vaaditaan suppeampaa ja vähemmän teoreettista tietoaiksesta kuin ylemmiltä toimihenkilöiltä.

41 Työnjohtotehtävissä toimivat alemmat toimihenkilöt

Luokkaan kuuluvat pääasiassa erilaisia työnjohto- ja ohjaustehtäviä sisältävät ammatit, yleensä teknikko-, mestari- ja työnjohtajanimikkeillä toimivat. Myös sellaiset yhteisöyritysten ja yhteisö- mäisten yritysten jne. johtajat, joita ei voida luokitella luokkaan 31, kuuluvat tähän luokkaan ellei heitä voida luokitella työntekijöihin.

42 Itsenäistä toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt

Luokkaan kuuluvat tavanomaiset tai niiden pohjalta kehittyneet toimisto- tai myyntityön ammatit, joita ei ole muodostettu vaihetyötä vastaaviksi toistotehtäviksi. Henkilöt käsittelevät työssään symboleja tai palvelevat yleisöä ja asiakkaita. Keskeisenä tehtävänä on tuottaa informaatiota, välittää tai "luoda" konttori-, toimisto- tai myyntipalvelua tai vastaavaa. Tehtävät edellyttävät yleensä teoreettista tietoaiksesta, hankittua ammatillista koulutusta tai kokemusta.

43 Epäitsenäistä toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt

Luokkaan kuuluvat ne ammatit, jotka on muodostettu osittamalla tavanomainen toimisto- tai myyntityö rutiininomaisiksi tai yksinkertaisiksi, usein jopa pakkotahtisiksi toistotehtäviksi. Tehtävät ovat epäitsenäisiä ja työntekijä on melko helposti korvattavissa toisella. Toimenkuvien kehittymistä voi-

daan verrata tuotantotyön puolella toteutettuun vaihetyöhön. Tällaisia tehtäviä suorittavat luokitellaan toimihenkilöihin eikä työntekijöihin, koska he eivät valmista tai käsittele valmistuksen eri vaiheissa tuotantohyödykkeitä.

44 Muut alemmat toimihenkilöt

Luokka koostuu erilaisista ammasteista, joita ei voida luokitella toimisto- tai myyntityöksi tai työnjohtoammasteiksi. Osalle ammasteista on yhteistä huolehtia ihmisen välittömästä hyvinvoinnista, turvallisuudesta tai kulttuuri- ja viihdetarpeista. Luokkaan kuuluvat myös ne kuljetus- ja tietoliikenteen suoritusammatit, joissa keskeisenä tehtävänä on käsitellä tai muokata informaatiota ja huolehtia turvallisuudesta sekä eräät muut ammatit, joille on ominaista informaation käsittely, tulkinta ja välittäminen suoraan kuluttajalle tai osana tämän saamaa palvelua.

Luokkaan kuuluvat ovat suhteellisen vastuullisissa itsenäisissä tehtävissä työskenteleviä ja tehtävien hoito edellyttää ammatillisella koulutuksella hankittua teoreettista tietoa enemmän kuin palvelutyöntekijöiltä, mitä onkin käytetty ryhmän rajaamiskriteerinä.

49 Alemmat toimihenkilöt, erittelemätön

Luokkaan kuuluvat ne alemmat toimihenkilöt, joita ei voida lukea muihin alempien toimihenkilöiden ryhmiin.

5 Työntekijät

Työntekijät ovat palkansaajia, jotka osallistuvat tuotantotoimintaan työskentelemällä tavaroiden valmistuksen a) eri vaiheissa varsinaisissa tuotantotyön ammasteissa tai b) tuotantotoimintaan välittömästi liittyvissä huolto-,

korjaus- yms. tehtävissä tai c) suorittavat varasto-, jakelu-, tai kuljetustehtäviä tai työskentelevät sellaisissa palvelutehtävissä, joissa symbolien käsitteilyä ei ole luokiteltu toimihenkilötyöksi.

51 Maataloustyöntekijät

Luokkaan kuuluvat maa- ja metsätaloustyön ammasteissa toimivat työntekijät silloin kun he eivät toimi yrittäjinä.

52 Teollisuustyöntekijät

Luokka sisältää teollisen valmistuksen ammatit, joissa käsitellään materiaalia tai puolivalmisteita tuotannon eri vaiheissa, työskennellään koneiden ja laitteiden käyttö-, valvonta-, huolto-, korjaus- yms. tehtävissä tuotantolaitoksissa. Luokkaan sisältyvät suorittavat valmistajalle kuuluvia tuotteiden käyttöönotto- ja asennustehtäviä välittömästi valmistajan palveluksessa sekä siirtävät materiaalia, puolivalmisteita ja tuotettuja tavaroita tuotantoprosessien eri vaiheiden välillä.

Luokka muodostetaan ammasteittain toimialoilla 'B Kaivostoiminta ja louhinta', 'C Teollisuus', 'D Sähkö-, kaasuja lämpöhuolto sekä jäähdytysliiketoiminta', 'E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito' ja 'F Rakentaminen' (Toimialaluokitus 2008, pääosa Ammatiluokitus 2010:n 7-, 8- ja 9-pääloukkien ammasteista)

53 Muut tuotantotyöntekijät

Luokkaan sisällytetään tuotantoa valmistelemissä tai avustavissa tehtävissä työskentelevät, joiden ammattia ei luokitella toimihenkilötyöksi.

Luokkaan kuuluvat myös ne teollisen työn ammasteissa toimivat, jotka työ-

kentelevät varsinaisen tuotantotoiminnan ulkopuolella ts. muilla toimialoilla kuin B, C, D, E, F. Toimialasta riippumatta koti- ja suurtalousalan tuotantotyö, pesijät, mankeloijat ja silittäjät sekä aputyöntekijät luetaan tähän luokkaan.

(Huom. eräät graafisen työn tuotanto-ammattit, valokuvaajat, varastotyöntekijät, nostureiden ja trukkien kuljettajat ja pakkaajat luokitellaan toimialojen B, C, D, E ja F ulkopuolella jakelu- ja palvelutyöntekijöiksi, 54.)

54 Jakelu- ja palvelutyöntekijät

Jakelu- ja palvelutyöntekijöiksi luokitellaan työntekijät, joiden tehtävänä on käyttää koneita tai kulkuneuvoja esineiden ja matkustajien siirtämiseksi paikasta toiseen, tavaroiden varastointi, paketointi tai jakelu varsinaisen tuotantotoiminnan ulkopuolella, siivous- ja puhtaanapito- sekä hygienia- ja kauneudenhoitotyö sekä muut sellaiset aiemmin luokittelemattomat palveluammattit, joissa keskeisenä tehtävänä ei ole symbolien käsittely tai huolehtiminen ihmisen turvallisuudesta tai hyvinvoinnista.

Jakelu- ja palvelutyön ammattiryhmät luokitellaan luokkiin 53 ja 54 toimialasta riippuen siten, että toimialojen C, D, E ja F ammatit luetaan luokkaan 53 ja muut luokkaan 54.

59 Työntekijät, erittelemätön

Luokkaan luetaan ne työntekijät, joita ei puutteellista tiedoista tms. syistä joutuen voida lukea muihin työntekijöiden ryhmiin.

6 Opiskelijat

60 Opiskelijat ja koululaiset (ei peruskoulu)

Pääluokkaan luetaan 15 vuotta täyttäneistä ammatissa toimimattomista päätoimisesti opiskelevat tai muuta kuin peruskoulua käyvät sekä näiden kotitaloustyötä tekevät perheenjäsenet. Jos tietoa oppilaitoksesta ei ole käytettävissä, pääluokkaan luetaan 16 vuotta täyttäneet koululaiset ja opiskelijat.

7 Eläkeläiset

Eläkeläisiin luetaan vanhuuden, työkyvyttömyyden tai muun sellaisen syyn vuoksi pysyvästi työelämästä poissa olevat henkilöt. Pääluokkaan luetaan lisäksi eläkkeellä oleva kotitaloustyötä tekevä perheenjäsen.

71 Eläkkeellä olevat yrittäjät

Eläkeläisistä ne, jotka ammatissa toimiessaan on luettu yrittäjiin, kuuluvat tähän luokkaan.

72 Eläkkeellä olevat ylempät toimihenkilöt

Eläkeläisistä ne, jotka ammatissa toimiessaan on luettu ylempiin toimihenkilöihin. Luokan määrittämiseksi tulee tietää eläkeläisten entinen ammatti ja ammattiasema.

73 Eläkkeellä olevat alemmat toimihenkilöt

Eläkeläisistä ne, jotka ammatissa toimiessaan on luettu alempiin toimihenkilöihin. Luokan määrittämiseksi tulee tietää eläkeläisten entinen ammatti ja ammattiasema.

74 Eläkkeellä olevat työntekijät

Eläkeläisistä ne, jotka ammatissa toimiessaan on luettu työntekijöihin, luetaan tähän luokkaan. Luokkaa muodostettaessa tulee tietää eläkeläisten entinen ammatti ja ammattiasema.

79 Muut eläkeläiset

Eläkeläiset, jotka ovat vanhuuden, työkyvyttömyyden tai muun sellaisen syyn johdosta pysyvästi työelämän ulkopuolella ja joiden entinen ammatti ei ole tiedossa, luetaan tähän ryhmään. Tähän ryhmään luetaan myös eläkeläiset, joilla ei ole aikaisempaa työkokemusta.

8 Muut

Pääloukkaan luetaan pitkäaikaistyöttömät sekä henkilöt, joita ei voida luokitella sosioekonomiselta asemaltaan muihin luokkiin.

81 Pitkäaikaistyöttömät

Pääloukkaan luetaan pääasialliselta toiminnaltaan työttömät, joiden työttömyys on kestänyt vähintään 6 kuukautta.

82 Muualla luokittelemattomat

Luokkaan sisällytetään ne, joita ei voida lukea muihin edellä mainittuihin luokkiin: esim. asevelvollisuuttaan suorittavat, perheenjäsenet, omaisuustoilla tai säästöillä elävät, laitosvangit tms.

99 Sosioekonominen asema tuntematon

Luokkaan sisällytetään henkilöt, joita ei voi sijoittaa mihinkään edellä mainituista luokista, jos henkilön oma tai päämiehen toiminta ei ole tiedossa.

8 Ammattiryhmille määritellyt sosioekonomiset ryhmät

Seuraavalla sivulla alkavassa taulukossa on Tilastokeskuksen ammattiluokituksen (Ammattiluokitus 2010) ammattiryhmille määritelty sosioekonomisen aseman ryhmä.

Ammattiluokka voi saada useamman vaihtoehtoisen sosioekonomisen aseman koodin, koska siihen voi kuulua sekä palkansaajia, yksinäisyrittäjiä että työnantajayrittäjiä. Teollisen työn työntekijöihin luettavissa ammattiryhmissä (lähinnä pääluokat 7-9) voi palkansaajille olla kaksi sosioekonomista asemaa riippuen toimialasta. Jos henkilö työskentelee varsinaisessa teollisessa valmistuksessa toimialoilla B Kaivostointi ja louhinta', 'C Teollisuus', 'D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto sekä jäähdytysliiketoiminta', 'E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito' ja 'F Rakentaminen', hänet luetaan luokkaan '52 Teollisuustyöntekijät'.

Jos henkilö sen sijaan työskentelee teollisen työn ammatissa varsinaisen tuotantotoiminnan ulkopuolella, ts. muilla toimialoilla kuin B, C, D, E ja F, hänet luetaan luokkaan '53 Muut tuotantotyöntekijät'. Tähän luokkaan kuuluvat myös ne henkilöt, jotka työskentelevät tuotantoa valmistelemissä tai avustavissa tehtävissä toimialoilla B, C, D, E ja F.

Muiden kuin toimialojen B, C, D, E ja F työntekijät, joiden tehtävänä on käyttää koneita tai kulkuneuvoja esineiden ja matkustajien siirtämiseksi paikasta toiseen, tavaroiden varastointi, paketoiminta tai jakelu varsinaisen tuotantotoiminnan ulkopuolella, siivous- ja puhtaanapito sekä hygienia- ja kauneudenhoitotyö yms. luetaan luokkaan '54 Jakelu- ja palvelutyöntekijät'. Tähän luokkaan luetaan myös toimialasta riippumatta koti- ja suurtalousalan tuotantotyö sekä sekatyöntekijät.

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaajia			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
1	Johtajat					
11	Johtajat, ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat					
111	Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat					
1111	Lainsäätäjät				31	31
1112	Julkishallinnon ylimmät virkamiehet					
11121	Valtion keskushallinnon johtajat				31	31
11122	Alue- ja paikallishallinnon johtajat ja ylimmät virkamiehet				31	31
1113	Heimo- ja kyläpäälliköt					
1114	Järjestöjen johtajat					
11141	Työmarkkina- ja elinkeinoelämän järjestöjen johtajat				31	31
11142	Muiden järjestöjen johtajat				31	31
112	Toimitusjohtajat ja pääjohtajat					
1120	Toimitusjohtajat ja pääjohtajat			22	31	31
121	Liiketoiminta- ja hallintojohtajat					
1211	Talousjohtajat		21	22	31	31
1212	Henkilöstöjohtajat		21	22	31	31
1213	Politiikka- ja suunnittelujohtajat		21	22	31	31
1219	Muut hallintojohtajat ja kaupalliset johtajat		21	22	31	31
122	Myynti-, markkinointi- ja kehitysjohtajat					
1221	Myynti- ja markkinointijohtajat		21	22	31	31
1222	Mainos- ja tiedotusjohtajat		21	22	31	31
1223	Tutkimus- ja kehitysjohtajat		21	22	31	31
13	Tuotantotoiminnan ja yhteiskunnan peruspalvelujen johtajat					
131	Maa-, metsä- ja kalatalouden johtajat					
1311	Maa- ja metsätalouden johtajat		11	11	31	31
1312	Vesiviljely- ja kalatalouden johtajat		11	11	31	31
132	Teollisuuden tuotantojohtajat sekä kaivos-, rakennus- ja jakelujohtajat					
1321	Teollisuuden tuotantojohtajat		21	22	31	31
1322	Kaivostoiminnan tuotantojohtajat		21	22	31	31
1323	Rakennustoiminnan tuotantojohtajat		21	22	31	31
1324	Hankinta- ja jakelujohtajat		21	22	31	31
133	Tieto- ja viestintäteknologiajohtajat					
1330	Tieto- ja viestintäteknologiajohtajat		21	22	31	31
134	Yhteiskunnan peruspalvelujen sekä rahoitus- ja vakuutuspalvelujen johtajat					
1341	Lastenhoidon johtajat		21	22	31	31
1342	Terveydenhuollon johtajat		21	22	31	31
1343	Vanhustenhuollon johtajat		21	22	31	31
1344	Sosiaalihuollon johtajat		21	22	31	31
1345	Opetusalan johtajat		21	22	31	31
1346	Rahoitus- ja vakuutuspalvelujen johtajat		21	22	31	31
1349	Muut yhteiskunnan palvelujen johtajat		21	22	31	31
14	Hotelli- ja ravintola-alan, vähittäiskaupan ja muiden palvelu-alojen johtajat					
141	Hotellin- ja ravintolanjohtajat					
1411	Hotellinjohtajat		21	22	31	31
1412	Ravintolanjohtajat		21	22	31	31
142	Vähittäis- ja tukkukaupan johtajat					
1420	Vähittäis- ja tukkukaupan johtajat		21	22	31	31
143	Muiden palvelu-alojen johtajat					
1431	Urheilu-, vapaa-aika- ja kulttuurikeskusten johtajat		21	22	31	31
1439	Muut palvelu-alojen johtajat		21	22	31	31
21	Luonnontieteiden ja tekniikan erityisasiantuntijat					
211	Luonnon- ja geotieteen erityisasiantuntijat					
2111	Fysikot ja astronomit	24	21	22	32	32
2112	Meteorologit	24	21	22	32	32
2113	Kemistit	24	21	22	32	32
2114	Geologit ja geofysikot	24	21	22	32	32
212	Matematiikan ja tilastotieteen erityisasiantuntijat					
2120	Matemaatikot, aktuaarit ja tilastotieteilijät	24	21	22	32	32
213	Biotieteiden erityisasiantuntijat					
2131	Biologit, kasvi- ja eläintieteilijät ym. erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2132	Maa-, metsä- ja kalatalouden erityisasiantuntijat					
21321	Maa- ja kalatalouden erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
21322	Metsätalouden erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaajia			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
2133	Ympäristön- ja luonnonsuojelun erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
214	Tekniikan erityisasiantuntijat (pl. sähkötekniologia)					
2141	Teollisen valmistuksen ja tuotantotekniikan erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2142	Maa- ja vesirakentamisen erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2143	Ympäristötekniikan erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2144	Konetekniikan erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2145	Puunjalostuksen ja kemian prosessitekniikan erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2146	Kaivosteollisuuden, metallurgian ym. erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2149	Muut tekniikan erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
215	Sähkötekniikan erityisasiantuntijat					
2151	Sähkötekniikan erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2152	Elektroniikan erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2153	ICT-alan erityisasiantuntijat					
21531	Tietoliikennetekniologian tutkijat	24	21	22	32	32
21532	Tietotekniikka-alan tutkijat	24	21	22	32	32
216	Arkkitehdit, suunnittelijat ja maanmittaajat					
2161	Talonrakennuksen arkkitehdit	24	21	22	32	32
2162	Maisema-arkkitehdit	24	21	22	32	32
2163	Tuote- ja vaatesuunnittelijat	24	21	22	32	32
2164	Yhdyskunta- ja liikennesuunnittelijat	24	21	22	32	32
2165	Kartoituksen ja maanmittauksen erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2166	Graafiset ja multim mediasuunnittelijat	24	21	22	32	32
22	Terveydenhuollon erityisasiantuntijat					
221	Lääkärit					
2211	Yleislääkärit	24	21	22	34	34
2212	Ylilääkärit ja erikoislääkärit					
22121	Ylilääkärit	24	21	22	31	31
22122	Erikoislääkärit	24	21	22	34	34
222	Hoitotyön erityisasiantuntijat					
2221	Ylihoitajat ja osastonhoitajat					
22211	Ylihoitajat	23	21	22	31	31
22212	Osastonhoitajat	23	21	22	34	34
225	Eläinlääkärit					
2250	Eläinlääkärit	24	21	22	34	34
226	Muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat					
2261	Hammaslääkärit	24	21	22	34	34
2262	Proviisorit	24	21	22	34	34
2263	Ympäristöterveyden ja työsuojelun erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
2264	Fysioterapian erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
2265	Ravitsemusalan erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
2266	Kuulontutkijat ja puheterapeutit	24	21	22	34	34
2267	Optometrian erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
2269	Muut muualla luokittelemattomat terveydenhuollon erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
23	Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat					
231	Yliopisto- ja korkeakouluopettajat					
2310	Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opettajat					
23101	Professorit	24	21	22	33	33
23102	Lehtorit ja yliassistentit (yliopisto)	24	21	22	33	33
23103	Assistentit ja tuntiopettajat (yliopisto)	24	21	22	33	33
23104	Yliopettajat (AMK)	24	21	22	33	33
23105	Lehtorit (AMK)	24	21	22	33	33
23106	Tuntiopettajat ym. (AMK)	24	21	22	33	33
232	Ammatillisen koulutuksen opettajat					
2320	Ammatillisen koulutuksen opettajat	24	21	22	33	33
233	Lukion ja peruskoulun yläluokkien opettajat					
2330	Lukion ja peruskoulun yläluokkien opettajat					
23301	Matemaattisten aineiden opettajat	24	21	22	33	33
23302	Äidinkielen ja kirjallisuuden opettajat	24	21	22	33	33
23303	Taito- ja taideaineiden opettajat	24	21	22	33	33
23304	Muut peruskoulun yläluokkien ja lukion opettajat	24	21	22	33	33
234	Peruskoulun alaluokkien opettajat ja lastentarhanopettajat					
2341	Peruskoulun alaluokkien opettajat					
23411	Luokanopettajat	24	21	22	33	33

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaajia			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
23412	Aineenopettajat (peruskoulun alaluokat)	24	21	22	33	33
2342	Lastentarhanopettajat	23	21	22	33	33
235	Muut opetusalan erityisasiantuntijat					
2351	Opetusmenetelmien erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2352	Erityisopettajat	24	21	22	33	33
2353	Muut kieltenopettajat	24	21	22	33	33
2354	Muut musiikin opettajat	24	21	22	33	33
2355	Muut taideaineiden opettajat	24	21	22	33	33
2356	Muut tietotekniikan opettajat ja kouluttajat	24	21	22	33	33
2359	Opinto-ohjaajat ja muut opetuksen erityisasiantuntijat					
23591	Opinto-ohjaajat	24	21	22	34	34
23592	Muut opetuksen erityisasiantuntijat	24	21	22	33	33
24	Liike-elämän ja hallinnon erityisasiantuntijat					
241	Rahoitusalan erityisasiantuntijat					
2411	Laskentatoimen erityisasiantuntijat ja tilintarkastajat	24	21	22	34	34
2412	Rahoitus- ja sijoitusneuvojat	24	21	22	34	34
2413	Rahoitusanalyttikot	24	21	22	34	34
242	Hallinnon erityisasiantuntijat					
2421	Johtamisen ja organisaatioiden erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2422	Hallinnon ja elinkeinojen kehittämisen erityisasiantuntijat	24	21	22	32	32
2423	Henkilöstöhallinnon erityisasiantuntijat ja urasuunnittelijat	24	21	22	32	32
2424	Henkilöstön kehittämisen erityisasiantuntijat ja kouluttajat	24	21	22	32	32
243	Myynnin, markkinoinnin ja tiedotuksen erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
2431	Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
2432	Tiedottajat	24	21	22	34	34
2433	Myynti-insinöörit ja lääke-esittelijät (pl. tieto- ja viestintätekniikka)	24	21	22	34	34
2434	Tieto- ja viestintätekniikan myynnin erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
25	Tieto- ja viestintäteknologian erityisasiantuntijat					
251	Systeemyön erityisasiantuntijat					
2511	Sovellusarkkitehdit	24	21	22	34	34
2512	Sovellussuunnittelijat	24	21	22	34	34
2513	Web- ja multimediakehittäjät	24	21	22	34	34
2514	Sovellusohjelmoijat	24	21	22	34	34
2519	Muut ohjelmisto- ja sovelluskehittäjät	24	21	22	34	34
252	Tietokantojen, -verkkojen ja järjestelmäohjelmistojen erityisasiantuntijat					
2521	Tietokantasuunnittelijat ja -vastaavat	24	21	22	34	34
2522	Tietojärjestelmien ylläpitäjät	24	21	22	34	34
2523	Tietoverkkojen erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
2529	Muut tietokanta- ja tietoverkkojen erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
26	Lainopilliset, sosiaalialan ja kulttuurialan erityisasiantuntijat					
261	Lainopilliset erityisasiantuntijat					
2611	Asianajajat	24	21	22	34	34
2612	Tuomioistuineläimiehet	24	21	22	34	34
2619	Muut lainopilliset erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
262	Kirjaston- ja arkistonhoitajat sekä museoalan erityisasiantuntijat					
2621	Arkistonhoitajat ja museoalan erityisasiantuntijat					
26211	Arkistonhoitajat	24	21	22	34	34
26212	Museoalan erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
2622	Kirjastonhoitajat, informaattikot ym.	24	21	22	34	34
263	Yhteiskunta- ja sosiaalialan sekä uskonnollisen elämän erityisasiantuntijat					
2631	Ekonomistit	24	21	22	32	32
2632	Yhteiskunta- ja kulttuuritutkijat	24	21	22	32	32
2633	Historioitsijat, politiikan tutkijat ja filosofit	24	21	22	32	32
2634	Psykologit	24	21	22	34	34
2635	Sosiaalityön erityisasiantuntijat					
26351	Sosiaalityöntekijät ym.	24	21	22	34	34
26352	Sosiaalialan suunnittelijat ym.	24	21	22	32	32
2636	Papit ym. uskonnollisen elämän erityisasiantuntijat	24	21	22	34	34
264	Toimittajat, kirjailijat ja kielitieteilijät					
2641	Kirjailijat ym.	24	21	22	34	34
2642	Toimittajat	24	21	22	34	34
26421	Toimituspäälliköt ja -sihteerit, ohjelmapäälliköt	24	21	22	31	31

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaaja			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
26422	Lehtien yms. toimittajat	24	21	22	34	34
26423	Radio- ja tv-toimittajat	24	21	22	34	34
2643	Kääntäjät, tulkit ja muut kielitieteilijät	24	21	22	34	34
265	Taiteilijat					
2651	Kuvataiteilijat	24	21	22	34	34
2652	Muusikot, laulajat ja säveltäjät	24	21	22	34	34
2653	Tanssitaiteilijat ja koreografit	24	21	22	34	34
2654	Ohjaajat ja tuottajat	24	21	22	31	31
2655	Näyttelijät	24	21	22	34	34
2656	Juontajat, kuuluttajat ym.	24	21	22	34	34
2659	Muut taiteilijat	24	21	22	34	34
3	Asiantuntijat					
31	Luonnontieteiden ja tekniikan asiantuntijat					
311	Fysiikan, kemian ja teknisten alojen asiantuntijat					
3111	Luonnontieteen tekniset asiantuntijat	23	21	22	44	44
3112	Rakentamisen asiantuntijat					
31121	Talonrakentamisen asiantuntijat	23	21	22	44	44
31122	Maa- ja vesirakentamisen asiantuntijat	23	21	22	44	44
31123	Kartoituksen ja maanmittauksen asiantuntijat	23	21	22	44	44
3113	Sähkötekniikan asiantuntijat	23	21	22	44	44
3114	Elektroniikan asiantuntijat	23	21	22	44	44
3115	Konetekniikan asiantuntijat	23	21	22	44	44
3116	Kemian prosessitekniikan asiantuntijat	23	21	22	44	44
3117	Kaivosteollisuuden ja metallurgian asiantuntijat	23	21	22	44	44
3118	Tekniset piirtäjät	23	21	22	44	44
3119	Muut fysiikan, kemian ja teknisten alojen asiantuntijat	23	21	22	44	44
312	Työnjohtajat kaivos-, teollisuus- ja rakennustoiminnassa					
3121	Kaivostyönjohtajat	23	21	22	41	41
3122	Teollisuuden työnjohtajat	23	21	22	41	41
3123	Rakennusalan työnjohtajat	23	21	22	41	41
313	Prosessinvalvonnan asiantuntijat					
3131	Voimalaitosten prosessinhoitajat	23	21	22	52	52
3132	Jätteenpoltt- ja vedenpuhdistuslaitosten prosessinhoitajat	23	21	22	52	52
3133	Kemianteollisuuden prosessinhoitajat	23	21	22	52	52
3134	Öljy- ja maakaasujalostamon prosessinhoitajat	23	21	22	52	52
3135	Metallien jalostuksen prosessinhoitajat	23	21	22	52	52
3139	Muut prosessinvalvonnan asiantuntijat	23	21	22	52	52
314	Biotieteiden asiantuntijat					
3141	Laborantit ym.	23	21	22	44	44
3142	Maa- ja kalatalousteknikot	23	21	22	44	44
3143	Metsätalousteknikot	23	21	22	44	44
315	Laiva-, lento- ja satamaliikenteen päälliköt ja ohjaajat					
3151	Laivojen konepäälliköt ja -mestarit	23	21	22	44	44
3152	Vesiliikenteen perämiehet ja päälliköt					
31521	Isojen alusten päälliköt ja perämiehet	23	21	22	31	31
31522	Pienten alusten päälliköt	23	21	22	34	34
31523	Satamaliikenteen ohjaajat ja satamakapteenit	23	21	22	34	34
3153	Lentokapteenit ja -perämiehet	23	21	22	34	34
3154	Lennonjohtajat	23	21	22	34	34
3155	Lennonvalvonnan tekniset asiantuntijat	23	21	22	44	44
32	Terveydenhuollon asiantuntijat					
321	Terveydenhuollon tekniset asiantuntijat					
3211	Lääketieteellisen kuvantamis- ja laitetekniikan asiantuntijat	23	21	22	44	44
3212	Bioanalyytikot (terveydenhuolto)	23	21	22	44	44
3213	Farmaseutit	23	21	22	44	44
3214	Hammas- ja apuvälineteknikot					
32141	Hammasteknikot	23	21	22	44	44
32142	Apuvälineteknikot	23	21	22	44	44
322	Sairaanhoitajat, kättilöt ym.					
3221	Sairaanhoitajat ym.					
32211	Sairaanhoitajat	23	21	22	44	44
32212	Terveydenhoitajat	23	21	22	44	44
3222	Kättilöt	23	21	22	44	44
323	Luontais- ja vaihtoehtohoitajat					
3230	Luontais- ja vaihtoehtohoitajat	23	21	22	44	44
324	Seminologit ym.					

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaajia			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
3240	Seminologit ym.	23	21	22	44	44
325	Muut terveydenhuollon asiantuntijat					
3251	Suuhygienistit	23	21	22	44	44
3252	Potilas- ja terveystietojen käsittelijät	23	21	22	44	44
3253	Terveysneuvojat	23	21	22	44	44
3254	Optikot	23	21	22	44	44
3255	Fysioterapeutit ym.	23	21	22	44	44
3256	Avustavat hoitotyöntekijät	23	21	22	44	44
3257	Terveys- ja työsuojelutarkastajat	23	21	22	44	44
3258	Sairaankuljetuksen ensihoitajat	23	21	22	44	44
3259	Muut muualla luokittelemattomat terveydenhuollon asiantuntijat	23	21	22	44	44
32591	Toimintaterapeutit	23	21	22	44	44
32592	Muut terapeutit	23	21	22	44	44
33	Liike-elämän ja hallinnon asiantuntijat					
331	Rahoitus-, vakuutus- ja laskentatoimen asiantuntijat					
3311	Arvopaperi- ja valuuttakauppiaat	23	21	22	34	34
3312	Luotto- ja laina-asiantuntijat	23	21	22	34	34
3313	Kirjanpidon ja laskentatoimen asiantuntijat	23	21	22	44	44
3314	Tilastointi- ja matematiikka-asiantuntijat	23	21	22	44	44
3315	Arvioitsijat ja vahinkotarkastajat	23	21	22	44	44
332	Myynti- ja ostoagentit					
3321	Vakuutusalan palvelumyyjät	23	21	22	42	42
3322	Myyntiedustajat	23	21	22	42	42
3323	Sisäänostajat	23	21	22	42	42
3324	Kaupavälittäjät	23	21	22	42	42
333	Yrityspalveluiden välittäjät					
3331	Huolitsijat, tulli- ja laivanselvittäjät	23	21	22	42	42
3332	Konferenssi- ja tapahtumajärjestäjät	23	21	22	44	44
3333	Työnvälittäjät	23	21	22	42	42
3334	Kiinteistönvälittäjät ja isännöitsijät					
33341	Kiinteistönvälittäjät	23	21	22	42	42
33342	Isännöitsijät	23	21	22	44	44
3339	Muut liike-elämän asiantuntijat	23	21	22	44	44
334	Hallinnolliset ja erikoistuneet sihteerit					
3341	Toimistotyön esimiehet	23	21	22	41	41
3342	Asianajosihteerit	23	21	22	42	42
3343	Johdon sihteerit ja osastosihteerit	23	21	22	42	42
3344	Toimistosihteerit (terveydenhuolto)	23	21	22	42	42
335	Julkishallinnon valmistelu- ja valvontavirkamiehet					
3351	Tulli- ja rajavirkamiehet				44	44
3352	Verovalmistelijat ja -tarkastajat	23	21	22	42	42
3353	Sosiaaliturvaetuksien käsittelijät				42	42
3354	Lupavirkamiehet				42	42
3355	Komisariat ja ylikonstaapelit				41	41
3359	Muut julkishallinnon valmistelu- ja valvontavirkamiehet				42	42
34	Lainopilliset avustajat sekä sosiaali- ja kulttuurialan asiantuntijat					
341	Lainopilliset asiantuntijat sekä sosiaalialan ja seurakunnan työntekijät					
3411	Lainopilliset avustajat ja järjestöalan asiantuntijat					
34111	Oikeudenkäyntiasiamiehet ja ulosottomiehet	23	21	22	42	42
34112	Asiamiehet, toimitsijat ym. järjestöalan asiantuntijat	23	21	22	42	42
34113	Kuluttajaneuvojat ym.	23	21	22	42	42
3412	Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym.					
34121	Sosiaalialan ohjaajat	23	21	22	44	44
34122	Nuorisotyön ohjaajat (ei srk.)	23	21	22	44	44
34123	Työn- ja askarteluohjaajat	23	21	22	44	44
3413	Seurakuntatyöntekijät					
34131	Diakonit ja diakonissat	23	21	22	44	44
34139	Muut seurakuntatyöntekijät	23	21	22	44	44
342	Urheilijat, urheiluvalmentajat, liikunnanohjaajat ym.					
3421	Urheilijat	24	21	22	34	34
3422	Urheiluvalmentajat ja toimitsijat	24	21	22	34	34
3423	Liikunnan ja vapaa-ajan ohjaajat	24	21	22	44	44
343	Taide- ja kulttuurialan asiantuntijat sekä keittiöpäälliköt					

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaaja			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
3431	Valokuvaajat	24	21	22	44	44
3432	Sisustussuunnittelijat ym.	24	21	22	44	44
3433	Gallerioiden, museoiden ja kirjastojen tekniset työntekijät	24	21	22	44	44
3434	Keittiöpäälliköt	24	21	22	41	41
3435	Muut taide- ja kulttuurialan asiantuntijat					
34351	Kuvaussihteerit ja muut näyttämötekniset asiantuntijat	24	21	22	44	44
34359	Muut taide- ja kulttuurialan tekniset asiantuntijat	24	21	22	44	44
35	Informaatio- ja tietoliikenneteknologian asiantuntijat					
351	Informaatio- ja tietoliikenneteknologian teknikot sekä käyttäjätukihenkilöt					
3511	Käytön operaattorit	23	21	22	44	44
3512	Käytön tukihenkilöt	23	21	22	44	44
3513	Tietoverkkoteknikot	23	21	22	44	44
3514	Webmasterit ja -teknikot	23	21	22	44	44
352	Teleliikenne- sekä radio- ja tv-teknikot					
3521	Lähetys- ja audiovisuaaliteknikot	23	21	22	44	44
3522	Televiestinnän tekniset asiantuntijat	23	21	22	44	44
4	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät					
41	Toimistotyöntekijät					
411	Toimistoavustajat					
4110	Toimistoavustajat	23	21	22	43	43
412	Yleissihteerit					
4120	Yleissihteerit	23	21	22	42	42
413	Tekstinkäsittelijät ja tallentajat					
4131	Tekstinkäsittelijät	23	21	22	43	43
4132	Tallentajat	23	21	22	43	43
42	Asiakaspalvelutyöntekijät					
421	Rahaliikenteen asiakaspalvelutyöntekijät					
4211	Pankki- ym. toimihenkilöt	23	21	22	42	42
4212	Vedonvälittäjät, bingo- ja kasinopelin hoitajat ym.	23	21	22	54	54
4213	Panttilainajat	23	21	22	42	42
4214	Maksujenperijät	23	21	22	42	42
422	Muut asiakaspalvelutyöntekijät					
4221	Matkatoimistovirkailijat	23	21	22	42	42
4222	Puhelinpalveluneuvoajat	23	21	22	44	44
4223	Puhelinvaihteenhoitajat	23	21	22	43	43
4224	Hotellin vastaanottovirkailijat	23	21	22	44	44
4225	Informaatiopisteen asiakasneuvoajat	23	21	22	44	44
4226	Vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	23	21	22	44	44
4227	Tutkimus- ja markkinatutkimushaastattelijat	23	21	22	44	44
4229	Muulla luokittelemattomat asiakaspalvelutyöntekijät					
42291	Hälytyspäivystäjät	23	21	22	44	44
42299	Muut muulla luokittelemattomat asiakaspalvelutyöntekijät	23	21	22	44	44
43	Laskennan ja varastoinnin toimistotyöntekijät					
431	Palkanlaskijat, vakuutuskesittelijät ym.					
4311	Taloushallinnon toimistotyöntekijät	23	21	22	43	43
4312	Tilasto-, rahoitus- ja vakuutusalan toimistotyöntekijät	23	21	22	43	43
4313	Palkanlaskijat	23	21	22	42	42
432	Kuljetuksen ja varastoinnin toimistotyöntekijät					
4321	Varastonhoitajat ym.	23	21	22	41	41
4322	Tuotannon valmistelijat	23	21	22	44	44
4323	Kuljetuksen toimistotyöntekijät	23	21	22	44	44
43231	Raideliikenteen ohjaajat, ajojärjestelijät ym.	23	21	22	44	44
43239	Muut kuljetuksen ja huollinnan toimistotyöntekijät	23	21	22	44	44
44	Muut toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät					
441	Muut toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät					
4411	Kirjastotyöntekijät	23	21	22	44	44
4412	Postinkantajat ja -lajittelijat					
44121	Postinkantajat	23	21	22	54	54
44122	Toimistovahtimestarit	23	21	22	54	54
4413	Koodaajat, oikolukijat ym.	23	21	22	43	43
4414	Kirjurit ym.					
4415	Arkistotyöntekijät	23	21	22	44	44
4416	Henkilöstöhallinnon avustavat toimistotyöntekijät	23	21	22	43	43
4419	Muut muulla luokittelemattomat toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	23	21	22	43	43

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaajia			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
5	Palvelu- ja myyntityöntekijät					
51	Palvelutyöntekijät					
511	Matkustuspalvelutyöntekijät, konduktöörit ja oppaat					
5111	Lentoemännät, purserit ym.	23	21	22	44	44
5112	Konduktöörit, lipuntarkastajat ym.	23	21	22	42	42
5113	Matkaoppaat	23	21	22	44	44
512	Ravintola- ja suurraloustyöntekijät					
5120	Ravintola- ja suurraloustyöntekijät					
51201	Kokit, keittäjät ja kylmäköt	23	21	22	53	53
51202	Ravintolaesimiehet ja vuoropäälliköt	23	21	22	41	41
513	Tarjoilutyöntekijät					
5131	Tarjoilijat	23	21	22	54	54
5132	Baarimestarit	23	21	22	54	54
514	Kampaajat, parturit, kosmetologit ym.					
5141	Kampaajat ja parturit	23	21	22	54	54
5142	Kosmetologit ym.	23	21	22	54	54
515	Kiinteistöhuollon ja siivoustyön esimiehet					
5151	Siivoustyön esimiehet toimistoissa, hotelleissa ja muissa laitoksissa	23	21	22	41	41
5152	Yksityiskotien taloudenhoitajat	23	21	22	54	54
5153	Kiinteistöhuollon työntekijät	23	21	22	54	54
516	Muut henkilökohtaisen palvelun työntekijät					
5161	Astrologit, ennustajat ym.	23	21	22	54	54
5162	Henkilökohtaiset palvelijat	23	21	22	54	54
5163	Hautauspalvelutyöntekijät					
51631	Hautaustoimistonhoitajat ym.	23	21	22	42	42
51632	Muut hautaustyöntekijät	23	21	22	54	54
5164	Eläintenhoitajat ja lemmikkieläinten trimmaajat	23	21	22	54	54
5165	Ajo-opettajat	23	21	22	44	44
5169	Muualla luokittelemattomat henkilökohtaisen palvelun työntekijät	23	21	22	54	54
52	Myyjät, kauppiat ym.					
521	Katu- ja torikauppiat					
5211	Kioski- ja torimyyjät	23	21	22	42	42
5212	Katumyyjät (elintarvikkeet)	23	21	22	42	42
522	Myyjät ja kauppiat					
5221	Kauppiat (pienyrittäjät)	23	21	22	41	41
5222	Myymälaesimiehet	23	21	22	41	41
5223	Myyjät	23	21	22	42	42
523	Kassanhoitajat ja lipunmyyjät					
5230	Kassanhoitajat ja lipunmyyjät	23	21	22	42	42
524	Muut myyntityöntekijät					
5241	Mallit	23	21	22	44	44
5242	Tuote-esittelijät	23	21	22	42	42
5243	Suoramyyjät	23	21	22	42	42
5244	Puhelin- ja asiakaspalvelukeskusten myyjät	23	21	22	42	42
5245	Huoltamotyöntekijät	23	21	22	54	54
5246	Kahvila- ja baarimyyjät	23	21	22	54	54
5249	Muut muualla luokittelemattomat myyntityöntekijät	23	21	22	42	42
53	Hoivapalvelun ja terveydenhuollon työntekijät					
531	Lastenhoitajat ja koulunkäyntiavustajat					
5311	Lastenhoitotyöntekijät					
53111	Päiväkotien ja muiden laitosten lastenhoitajat ym.	23	21	22	44	44
53112	Perhepäivähoitajat	23	21	22	44	44
53113	Lastenkerhojen ohjaajat ym.	23	21	22	44	44
5312	Koulunkäyntiavustajat	23	21	22	44	44
532	Lähihoitajat, muut terveydenhuollon työntekijät ja kodinhoitajat					
5321	Lähihoitajat					
53211	Mielenterveyshoitajat	23	21	22	44	44
53212	Kehitysvammaisten hoitajat	23	21	22	44	44
53213	Sosiaalialan hoitajat	23	21	22	44	44
53219	Muut lähihoitajat	23	21	22	44	44
5322	Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta)					
53221	Kotityöpalvelutyöntekijät	23	21	22	44	44
53222	Henkilökohtaiset avustajat, omaishoitajat ym.	23	21	22	54	54

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaaja			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
5329	Muut terveydenhuoltoalan työntekijät					
53291	Hammashoitajat	23	21	22	44	44
53292	Välinehuoltajat	23	21	22	44	44
53293	Apteekkien lääketyöntekijät				42	42
53294	Hieroijat ja kuntohoitajat	23	21	22	44	44
54	Suojelu- ja vartiointityöntekijät					
541	Suojelu- ja vartiointityöntekijät					
5411	Palomiehet				44	44
5412	Poliisit				44	44
5413	Vanginvartijat				44	44
5414	Vartijat	23	21	22	54	54
5419	Muut suojele- ja vartiointityöntekijät	23	21	22	54	54
6	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.					
61	Maanviljelijät ja eläintenkasvattajat ym.					
611	Pelto- ja puutarhaviljelijät					
6111	Pelto- ja avomaaviljelijät					
61111	Peltoviljelijät	12	11	11		
61112	Peltoviljelytönjohtajat ja -työntekijät	12	11	11	51	51
6112	Hedelmäpuiden ja pensaiden yms. kasvattajat	12	11	11	51	51
6113	Puutarhurit, kasvihuoneviljelijät ja -työntekijät					
61131	Puutarhurit ja kasvihuoneviljelijät	12	11	11		
61132	Puutarha- ja kasvihuonetyönjohtajat ja -työntekijät	12	11	11	51	51
6114	Yhdistetyn maan- ja vihannesviljelyn tai puutarhanhoidon ym. harjoittajat	12	11	11	51	51
612	Eläintenkasvattajat					
6121	Liha- ja lypsykarjan kasvattajat sekä muiden kotieläinten kasvattajat					
61211	Karjankasvattajat ym.	12	11	11	51	51
61212	Karjanhoitajat ym.	12	11	11	51	51
61213	Lemmikkieläinten kasvattajat	23	21	22	51	51
61214	Maatalouslomittajat				51	51
6122	Siipikarjankasvattajat	12	11	11	51	51
6123	Mehiläistenhoitajat ym.	12	11	11	51	51
6129	Muut eläinten kasvattajat ja hoitajat					
61291	Turkiseläinten ja porojen kasvattajat	12	11	11	51	51
61299	Muulla luokittelemattomat eläintenhoitajat	12	11	11	51	51
613	Yhdistetyn maanviljelyn ja eläintenkasvatuksen harjoittajat					
6130	Yhdistetyn maanviljelyn ja eläintenkasvatuksen harjoittajat	12	11	11	51	51
62	Metsä- ja kalatalouden työntekijät					
621	Metsurit ja metsätyöntekijät					
6210	Metsurit ja metsätyöntekijät	12	11	11	51	51
622	Kalanviljelijät, kalastajat ja metsästäjät					
6221	Kalanviljelijät ja -viljelytyöntekijät					
62211	Kalanviljely-yrittäjät	12	11	11		
62212	Kalanviljelytönjohtajat ja -työntekijät	12	11	11	51	51
6222	Kalastajat	12	11	11	51	51
6223	Syvämerenkalastajat	12	11	11	51	51
6224	Riistanhoitajat ja metsästäjät	12	11	11	44	44
63	Kotitarveviljelijät, -kalastajat ja -metsästäjät					
631	Kotitarveviljelijät					
6310	Kotitarveviljelijät					
632	Kotitarvekarjankasvattajat					
6320	Kotitarvekarjankasvattajat					
633	Kotitarveviljelijät ja -karjankasvattajat					
6330	Kotitarveviljelijät ja -karjankasvattajat					
634	Kotitarvekalastajat ja -metsästäjät					
6340	Kotitarvekalastajat ja -metsästäjät					
7	Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät					
71	Rakennustyöntekijät ym. (pl. sähköasentajat)					
711	Rakennustyöntekijät ym.					
7111	Talonrakentajat	23	21	22	52	53
7112	Muurarit ym.	23	21	22	52	53
7113	Kivenhakkaajat ja -leikkaajat ym.	23	21	22	52	53
7114	Betonirakentajat ja raudoittajat	23	21	22	52	53
7115	Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät	23	21	22	52	53
7119	Muut rakennustyöntekijät	23	21	22	52	53

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaajia			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
712	Rakennusten viimeistelytyöntekijät					
7121	Kattoasentajat ja -korjaajat	23	21	22	52	53
7122	Lattianpäällystystyöntekijät	23	21	22	52	53
7123	Rappaaajat	23	21	22	52	53
7124	Eristäjät	23	21	22	52	53
7125	Lasinasentajat	23	21	22	52	53
7126	Putkiasentajat	23	21	22	52	53
7127	Ilmastointi- ja jäähdytyslaiteasentajat	23	21	22	52	53
713	Maalarit ja rakennuspuhdistajat					
7131	Rakennusmaalarit ym.	23	21	22	52	53
7132	Ruiskumaalajaat ja -lakkaajat	23	21	22	52	53
7133	Rakennuspuhdistajat ja nuohoojat	23	21	22	54	54
72	Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat					
721	Valimotyöntekijät, hitsaajat, levysepät ym.					
7211	Muotin- ja keernantekijät	23	21	22	52	53
7212	Hitsaajat ja kaasuleikkaajat	23	21	22	52	53
7213	Ohutlevysepät	23	21	22	52	53
7214	Paksulevysepät ja rautarakennetyöntekijät	23	21	22	52	53
7215	Kaapelin- ja köysienasentajat	23	21	22	52	53
722	Sepät, työkaluntekijät ja koneenasettajat					
7221	Sepät	23	21	22	52	53
7222	Työkaluntekijät ja lukkosepät	23	21	22	52	53
7223	Koneenasettajat ja koneistajat	23	21	22	52	53
7224	Konehiojat, kiillottajat ja teroittajat	23	21	22	52	53
723	Koneasentajat ja -korjaajat					
7231	Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat	23	21	22	52	53
7232	Lentokoneasentajat ja -korjaajat	23	21	22	52	53
7233	Maatalous- ja teollisuuskoneasentajat ja -korjaajat	23	21	22	52	53
7234	Polkupyöränkorjaajat ym.	23	21	22	52	53
73	Käsityötuotteiden valmistajat, hienomekaanikot sekä paino- alan työntekijät					
731	Käsityötuotteiden valmistajat ja hienomekaanikot					
7311	Kellosepät ja muut hienomekaanisten instrumenttien tekijät ja korjaajat	23	21	22	52	53
7312	Soittimien tekijät ja virittäjät	23	21	22	52	53
7313	Koru-, kulta- ja hopeasepät	23	21	22	52	53
7314	Saven- ja tiilenvalajat ja dreijaajat	23	21	22	52	53
7315	Lasinpuhaltajat, -leikkaajat, -hiojat ja -viimeistelijät	23	21	22	52	53
7316	Kaivertajat, etsaajat ja koristemaalarit	23	21	22	52	53
7317	Puu-, kori- yms. käsityötuotteiden tekijät	23	21	22	52	53
7318	Tekstiili-, nahka- yms. käsityötuotteiden tekijät	23	21	22	52	53
7319	Muut käsityöntekijät	23	21	22	52	53
732	Painoalan työntekijät					
7321	Painopinnanvalmistajat	23	21	22	52	54
7322	Painajat	23	21	22	52	54
7323	Jälkikäsittelijät ja sitomotyöntekijät	23	21	22	52	54
74	Sähkö- ja elektroniikka-alan työntekijät					
741	Sähkölaitteiden asentajat ja korjaajat					
7411	Rakennussähköasentajat	23	21	22	52	53
7412	Muut sähköasentajat	23	21	22	52	53
7413	Linja-asentajat ja -korjaajat	23	21	22	52	53
742	Elektroniikka- ja tietoliikenneasentajat ja -korjaajat					
7421	Elektroniikka- ja automaatiolaitteiden asentajat ja korjaajat					
74211	Elektroniikka-asentajat ja -korjaajat	23	21	22	52	53
74212	Automaatioasentajat ja -korjaajat	23	21	22	52	53
7422	Tieto- ja viestintäteknologian asentajat ja korjaajat	23	21	22	52	53
75	Elintarvike-, puutyö- ja vaatetus- ja jalkinealan valmistus- työntekijät ym.					
751	Lihanleikkaajat, leipurit, meijeristit ym.					
7511	Lihanleikkaajat, kalankäsittelijät ym.	23	21	22	52	53
7512	Leipurit ja kondiittorit	23	21	22	52	53
7513	Meijeristit, juustomestarit ym.	23	21	22	52	53
7514	Hedelmä- ja vihannestuotteiden valmistajat	23	21	22	52	53
7515	Ruokien ja juomien laaduntarkkailijat	23	21	22	52	53
7516	Tupakkatuotteiden valmistajat	23	21	22	52	53
752	Puutavaran käsittelijät, puusepät ym.					

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaaja			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
7521	Raakapuun käsittelijät	23	21	22	52	53
7522	Huonekalupuusepät ym.	23	21	22	52	53
7523	Konepuusepät	23	21	22	52	53
753	Vaatetusalan työntekijät ym.					
7531	Vaatturit, pukuompelijat, turkkurit ja hatuntekijät	23	21	22	52	53
7532	Leikkaajat ja mallimestarit	23	21	22	52	53
7533	Koru- ja muut tekstiiliompelijat	23	21	22	52	53
7534	Verhoilijat	23	21	22	52	53
7535	Turkisten muokkaajat ja nahkurit	23	21	22	52	53
7536	Suutarit ym.	23	21	22	52	53
754	Muut pääluokkaan 7 luokiteltavat työntekijät					
7541	Vedenalaistyöntekijät	23	21	22	52	53
7542	Panostajat ja räjäyttäjät	23	21	22	52	53
7543	Luokittelijat ja laaduntarkkailijat (pl. ruoat ja juomat)	23	21	22	52	53
7544	Savupuhdistajat, tuholais- ja rikkakasvintorjujat	23	21	22	52	53
7549	Muut pääluokkaan 7 muualla luokittelemattomat työntekijät	23	21	22	52	53
8	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät					
81	Prosessityöntekijät					
811	Kaivos- ja louhintatyön koneenkäyttäjät					
8111	Kaivos- ja louhostyöntekijät	23	21	22	52	53
8112	Rikastustyöntekijät	23	21	22	52	53
8113	Iskuporaajat ja syväkairaajat	23	21	22	52	53
8114	Betonituote- ym. teollisuuden prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
812	Metalliteollisuuden prosessityöntekijät ja viimeistelijät					
8121	Metalliteollisuuden prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
8122	Metallien teolliset päällystäjät ja viimeistelijät	23	21	22	52	53
813	Kemianteollisuuden ja valokuvatuotteiden valmistuksen prosessityöntekijät					
8131	Kemianteollisuuden prosessityöntekijät ym.	23	21	22	52	53
8132	Valokuvatuotteiden valmistuksen prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
814	Kumi-, muovi- ja paperituotteiden valmistuksen prosessityöntekijät					
8141	Kumituoteteollisuuden prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
8142	Muovituoteteollisuuden prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
8143	Paperituoteteollisuuden prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
815	Tekstiili-, turkis- ja nahkatuoteteollisuuden prosessityöntekijät					
8151	Kuitujen käsittely-, kehruu- ja puolauskoneiden hoitajat	23	21	22	52	53
8152	Kutoma- ja neulekoneiden hoitajat	23	21	22	52	53
8153	Teollisuusompelijat	23	21	22	52	53
8154	Valkaisu-, värjäys- ja puhdistuskoneiden hoitajat	23	21	22	52	53
8155	Turkisten ja nahkojen teolliset käsittelijät, värjääjät ym.	23	21	22	52	53
8156	Jalkine- ja laukkuteollisuuden prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
8157	Pesulatyöntekijät	23	21	22	52	53
8159	Muut tekstiili-, turkis- ja nahkatuoteteollisuuden prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
816	Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijät					
8160	Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
817	Sahatavaran sekä paperin ja kartongin valmistuksen prosessityöntekijät					
8171	Paperimassan sekä paperin ja kartongin valmistuksen prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
8172	Puu- ja sahatavaran prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
818	Muut prosessityöntekijät					
8181	Lasi- ja keramiikkateollisuuden uunienhoitajat	23	21	22	52	53
8182	Höyrykoneiden ja lämmityskattiloiden hoitajat, lämmittäjät ym.	23	21	22	52	53
81821	Voima- ja jätteenkäsittelylaitosten laitosmiehet	23	21	22	52	53
81822	Muut laitosmiehet ym.	23	21	22	52	53
8183	Pakkaus-, pullotus- ja etiköintikoneiden hoitajat	23	21	22	52	53
8189	Muut muualla luokittelemattomat prosessityöntekijät	23	21	22	52	53
82	Teollisuustuotteiden kokoonpanijat					
821	Teollisuustuotteiden kokoonpanijat					
8211	Konopaja- ja metallituotteiden kokoonpanijat	23	21	22	52	53
8212	Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kokoonpanijat	23	21	22	52	53
8219	Muut teollisuustuotteiden kokoonpanijat	23	21	22	52	53

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaajia			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
83	Kuljetustyöntekijät					
831	Raideliikenteen kuljettajat ja työntekijät					
8311	Veturinkuljettajat				54	54
8312	Jarru-, turvalaite- ja vaihdetyöntekijät				54	54
832	Henkilö- ja pakettiauton- sekä moottoripyöräkuljettajat					
8321	Moottoripyörälähetit yms.	23	21	22	54	54
8322	Henkilö-, taksi- ja pakettiautokuljettajat	23	21	22	54	54
833	Raskaiden moottoriajoneuvojen kuljettajat					
8331	Linja-auton- ja raitiovaunukuljettajat	23	21	22	54	54
8332	Kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat	23	21	22	54	54
834	Työkoneiden kuljettajat					
8341	Maa- ja metsätaloustyökoneiden kuljettajat	12	11	11	51	51
8342	Maansiirtokoneiden ym. kuljettajat	23	21	22	52	53
8343	Nosturinkuljettajat	23	21	22	53	54
8344	Ahtaajat ja trukinkuljettajat ym.					
83441	Ahtaajat	23	21	22	53	54
83442	Trukinkuljettajat ym.	23	21	22	53	54
835	Kansimiehistö ym. vesiliikenteen työntekijät					
8350	Kansimiehistö ym. vesiliikenteen työntekijät	23	21	22	54	54
9	Muut työntekijät					
91	Siivoojat, kotiapulaiset ja muut puhdistustyöntekijät					
911	Koti-, hotelli- ja toimistosivoojat ym.					
9111	Kotiapulaiset ja -siivoojat	23	21	22	54	54
9112	Toimisto- ja laitossiivoojat ym.					
91121	Toimistosivoojat ym.	23	21	22	54	54
91122	Hotellisivoojat	23	21	22	54	54
91123	Sairaala- ja laitosapulaiset	23	21	22	54	54
91124	Päiväkotiapulaiset	23	21	22	54	54
91129	Muut muualla luokittelemattomat siivoojat	23	21	22	54	54
912	Ajoneuvojen puhdistajat, ikkunanpesijät ym.					
9121	Puhdistajat ja prässääjät	23	21	22	54	54
9122	Ajoneuvojen pesijät	23	21	22	54	54
9123	Ikkunanpesijät	23	21	22	54	54
9129	Muut puhdistustyöntekijät	23	21	22	54	54
92	Maa-, metsä- ja kalatalouden avustavat työntekijät					
921	Maa-, metsä- ja kalatalouden avustavat työntekijät					
9211	Maanviljelyn avustavat työntekijät	12	11	11	51	51
9212	Karjankasvatuksen avustavat työntekijät	12	11	11	51	51
9213	Yhdistetyn maanviljelyn ja karjankasvatuksen avustavat työntekijät	12	11	11	51	51
9214	Avustavat puutarhalyöntekijät	12	11	11	51	51
9215	Metsätalouden avustavat työntekijät	12	11	11	51	51
9216	Kalatalouden ja vesiviljelyn avustavat työntekijät	12	11	11	51	51
93	Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	23	21	22	52	53
931	Avustavat kaivos- ja rakennustyöntekijät	23	21	22	52	53
9311	Kaivosten avustavat työntekijät	23	21	22	52	53
9312	Maa- ja vesirakentamisen avustavat työntekijät	23	21	22	52	53
9313	Rakennusalan avustavat työntekijät	23	21	22	52	53
932	Valmistusalan avustavat työntekijät					
9321	Käsinpakkaajat	23	21	22	53	54
9329	Muut valmistusalan avustavat työntekijät	23	21	22	53	54
933	Rahdinkäsittelijät ja varastotyöntekijät ym.					
9331	Käsivetoisten- ja poljinkulkuneuvojen kuljettajat					
9332	Eläinvetoisten kulkuneuvojen kuljettajat	23	21	22	54	54
9333	Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.	23	21	22	53	54
9334	Hyllyjen täyttäjät	23	21	22	53	54
94	Avustavat keittiö- ja ruokatyöntekijät					
941	Avustavat keittiö- ja ruokatyöntekijät					
9411	Pikaruokatyöntekijät	23	21	22	54	54
9412	Avustavat keittiötyöntekijät	23	21	22	53	53
95	Katumyyjät, kengänkiillottajat ym.					
951	Mainosten jakajat, kengänkiillottajat ym.					
9510	Mainosten jakajat, kengänkiillottajat ym.	23	21	22	54	54
952	Katumyyjät (pl. elintarvikkeet)					
9520	Katumyyjät (pl. elintarvikkeet)	23	21	22	54	54
96	Katujen puhtaanapidon ja jätehuollon työntekijät ym.					

Ammattiryhmä		Sosioekonominen ryhmä				
		Yrittäjä Palkansaajia			Palkansaaja Toimiala	
		0	1 - 4	5 -	C, D, E, F	Muu
961	Jätehuoltotyöntekijät					
9611	Jätteiden kerääjät	23	21	22	54	54
9612	Jätteiden lajittelijat	23	21	22	54	54
9613	Kadunlakaisijat ym.	23	21	22	54	54
962	Sanomalehtien jakajat, lähetit ym.					
9621	Sanomalehtien jakajat, lähetit ja kantajat	23	21	22	54	54
9622	Satunnaistöiden tekijät	23	21	22	54	54
9623	Mittareiden lukijat ym.				54	54
9624	Vedenhakijat ja polttopuun kerääjät	23	21	22	54	54
9629	Muut muualla luokittelemattomat työntekijät	23	21	22	54	54
0	Sotilaat					
01	Upseerit					
011	Upseerit					
0110	Upseerit				31	31
02	Aliupseerit					
021	Aliupseerit					
0210	Aliupseerit				41	41
03	Sotilasammattihenkilöstö					
031	Sotilasammattihenkilöstö					
0310	Sotilasammattihenkilöstö				44	44
X	Tuntematon	99	99	99	99	99
XX	Tuntematon	99	99	99	99	99
XXX	Tuntematon	99	99	99	99	99
XXXX	Tuntematon	99	99	99	99	99
XXXXX	Tuntematon	99	99	99	99	99

Liite 1

Muutokset sosioekonomisen aseman luokituksessa verrattuna vuoden 1983 luokitukseen:

1. Yrittäjien pääryhmä on jaettu alaryhmiin: maatalousyrittäjät ja muut yrittäjät. Vuoden 1983 versiossa yrittäjät jaettiin kahtia sen mukaan, onko yrittäjällä palkansaajia vai ei: työnantajayrittäjät ja yksinäisyrittäjät. Lisäksi on muodostettu uusi ryhmä vapaiden ammattien harjoittajille.
2. Jako julkisyhteisöissä ja muissa yhteisöissä toimiviin on poistettu toimihenkilöryhmistä.
3. Pitkäaikaistyöttömiä varten on perustettu oma ryhmä.
4. Vuoden 1983 standardin luokat '91 Työttömät, joilla ei ole aikaisempaa työkokemusta', '92 Muut ammatissa toimivat/työlliset, joiden ammatista ei ole tietoa' ja '93 Muut ammatissa toimimattomat/työvoimaan kuumattomat' on yhdistetty uudeksi ryhmäksi '82 Muualla luokittelemattomat'.
5. Seuraavat yksittäiset ammattiryhmät on muutettu työntekijöistä toimihenkilöiksi: (1911) optikot, (9042) tulli-, raja- ja merivar-

tijat, (9052) vanginvartijat, (9911) purserit ja lentoemännät. Tapausten määrä on n. 10 000.

6. Luokituksen tunnusjärjestelmä eli luokkien numerointi on muutettu yksinkertaisemmaksi. Vuoden 1983 standardin 3-numeroinen koodi on lyhentynyt 2-numeroiseksi. Lisäksi pääluokkien loppuun on sijoitettu residuaaliluokkia, jotka päättyvät numeroon 9.

7. Luokituksen käytön helpottamiseksi siihen on liitetty erilaisia vaihtoehtoisia tasoja luokituksen tarkimman tason karkeistamiseksi.

8. Joidenkin luokkien otsikoita on muutettu lyhyemmiksi ilman, että luokkien sisältöä olisi muutettu. Tällaisia otsikoita ovat seuraavat:

* 121 (Muut työnantajat) 1-4 työntekijää - uusi otsikko: 1 Pientyönantajat

* 122 (Muut työnantajat) Vähintään 5 työntekijää - uusi otsikko: 22 Muut työnantajat

* 21 Maatalousyksinäisyrittäjät - uusi otsikko:
12 Maatalouden yksinäisyrittäjät

* 32 Valmistelu-, esittely-, tutkimus- ja suunnittelutehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt - uusi otsikko: 32 Suunnittelu- ja tutkimustehtävissä toimivat ylemmät toimihenkilöt

* 41 Esimiestehtävissä toimivat alemmat toimihenkilöt - uusi otsikko: 41 Työnjohtotehtävissä toimivat alemmat toimihenkilöt

* 42 Itsenäistä tai monipuolista toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt - uusi otsikko: 42 Itsenäistä toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt

* 43 Epäitsenäistä tai rutiininomaista toimisto- tai myyntityötä tekevät alemmat toimihenkilöt - uusi otsikko: 43 Epäitsenäistä toimistotyötä tekevät alemmat toimihenkilöt

* 51 Maa- ja metsätalous- sekä kalatalousalan työntekijät - uusi otsikko: 51 Maataloustyöntekijät.